

308492

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

జేన్ పట్టణము 1915 సం॥ జూలై 9 వ తేది బుధవారము

No 60

సంపుటము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర విజయ శాఖ మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨.

చించిక ౨౦

యుద్ధము !!!

పటములు.

యుద్ధపుటములు 12 పుటలుగల ఒక సాగనైన పుస్తకము. ప్రతిపుట 20 x 15 అంగుళముల ప్రమాణ గలిగిన దట్టమైన కాగితముపై ముద్రింపబడియున్నది.

ఈ పటములలో యుద్ధపుటలు, ఆకాశమందలియుద్ధములు, నావికాయుద్ధములు, నాయువిమానతంత్రములున్నవి. ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, రషియా, జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా దేశములలోని కేటకములు, జార్జియా దున్ను, బెర్లియము దేశపు రాజుగారున్న, ఫ్రాన్సు దేశపు ప్రెసిడెంటుగారున్న, జర్మనీ దేశపు కెయిజరుగారున్న పుస్తకములు చేరియున్నవి.

పటములగుల ప్రతిపుస్తకముతో కూడ, ప్రతిపటమునుగూర్చిన వివరము ఆరవము, తెలుగు, కన్నడ భాషలలో వ్రాయబడియున్నది.

ఈ పుస్తకము మిక్కిలి చక్కగా ముద్రించబడియున్నది. మరియు అందరికి ఇంపురుపుట్టించి, యేగూహునైన అలంకారమును కలిగించును.

తగినన్ని పుస్తకములే అమ్ముకొనుటయున్నది. అవిభక్తులకమునుకే మీ ధరభాగ్యులను పంపుడి.

ఒక్కొక్కదానికల రూ. 1 0 0. వి. పి. పోస్టువారా రూ. 1 4 0.

మెథాడిస్టు పబ్లిషింగ్ హౌస్, 9 మన్రంట్ రోడ్డు, మదరాసు.

యుద్ధచరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు విద్యాసంతులన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్భయ వైఖ్యసేన ప్రాచీనతీర్థి దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాస్వామిచరిత్రము సముత మీక్రింది విషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు చోటుకారణములు; 3. యుద్ధ వ్యాపారములు, వానిపటములు; 4. భిన్న రాజ్యముల వైఖ్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానికటములు; 5. దర్శకుల నిర్మాణము వానిపటములు; 6. నానారాజ్యముల వైఖ్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను తెలుపు 401 పటములు దీనియందు ప్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములంద పూర్వముగ నుండగలదు. వెడ్జెయాక్రమియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడి యున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అగ్రసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

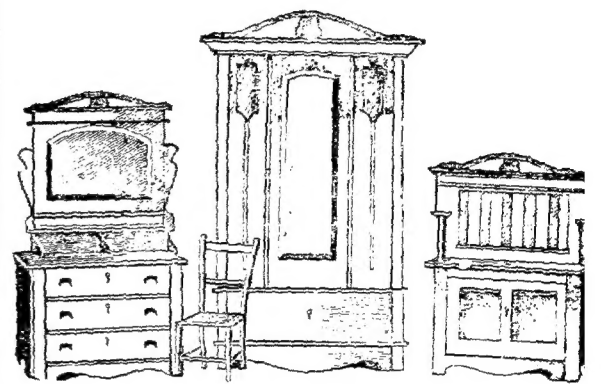
పోస్టుఖర్చులు వేరుగ ననూలు చేయవలెను.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) ధరభాగ్యులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాచార్యుల గు కలుగ వచ్చును.

దిన వార్తపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నవి.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తిరువెట్టిపేటి, మద్రాసు.

గట్టివి, దిట్టమగునవి చక్కని సామానాలు మీకు కావలయునని మా వద్ద చూచుకును

పడకటింటి ఉపయోగమునకు డి.వి. రావు అందు కో కొయ్యబీరువాలు వ్వారా నిక వారలు,

జనరల్ మేజర్స్ రోడ్డు, మదరాసు ఎస్. సి. సచిత్రముగు కేటలాగు ఉచితముగ బంకబడును.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాంధ్రపురాణము.

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పద్యసమిధి పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామములతో బోందిందో మనుజులసీతి మొదలగు నెట్లుండో కలభేదములేకలిగిందో భర్తయు లెప్పుడెట్లు మార్పు నొందో ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రో ఈ మొదలగు విషయము లన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరకురామచరిత్రము, సకలచక్రవర్తి మొదలగువారిచరిత్రము లిందు జక్కగ నర్థితములు. ఇక్కాలపువాగు, బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ సీతగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి సీతపతిని విషయము లిందు నేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నది. తెలివిగుల ములభము మంచికాగితములనై ముద్రింపబడి లిందు క్యాల్లిగో లైందుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 ఆయ్య త్రిపురతి 5-0-0 కర్పణు శతీ. కలముసాగి విరువామావ వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి శేషాదికర్త, తెలుగుపంకితుడు, ముద్రికాదానా, కడప

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, నాటిని వాగుచేయు గలగు పోషియను నిమృతమును మోటారుబండ్లు ఎట్లు కడుచునో యేదేభాగములు యేయేపనులచేయునో అని తెలిపే పోషియపును స్వల్పముగాచేయు విషయము యీ కుంశముల నెల్ల ఆభ్యాసపురస్కారముగా గౌరవకాలాలో, యూరోపియన్ కొరవల్ల నెర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నెర్పించి గవర్న మెంటువారిపక్షాంచి లై సెన్సు ఇచ్చించి గంపకును. యింయలను ఫీసు 40 మాసములు కట్టలయును. నాక్ 15 రోజులకు కాను ప్రారంభమైనది. నాక్ 15 15 నేది లోగా దరఖాస్తులు పంపుతూ 10 రూపాయలు ఖర్చున్న పంపువారికి మార్కెటు, ఒకవోటు పోషియను ఈ క్రింది వదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు, Galley & Co, 149, Broadway, Madras

మద్రాసు: (శని విజృంభణ సందర్భమున) రోకమను.

ప్రభుత్వముతో బోగడి జయించి, స్వశ్రేయములచేతనే గాక ప్రపంచముచేత నెల్ల పొగడ్తుల గన్న గాంధీగారి జీవము పరమ పవిత్రము. నిరంతరము పారాయణము చేయఁదగినది. భాగవతమునందెల్ల సత్పుష్కంధ వెల్లగుతున్న ప్రీతికరము. నాటి ప్రహ్లాదాదుల యొక్క గాంధీయనతర మెట్లై ని చెప్పవచ్చును. భాగవతయుగమున భగవంతుల దృశించి, వానప్రస్థాశ్రమమున నడచుకొనుచు, న్యాయముకొరకు ధర్మము, సౌఖ్యము, సర్వము పరిత్యజించిన గాంధీగారింట్ల మహనీయుఁడెవఁడు? ఈయన చరిత్ర విప్పడే యిచ్చట చదువఁబడఁగలదు కావున నీగ్రంథభాండాగారము “శ్రీ గాంధీ సర్వస్వతీర్థము” అను పేరుతో దినదిన ప్రచురమైన నిత్యసౌభాగ్యవృద్ధిచే నెగడుచు, అవిద్యను దొలఁగించి, విద్యావీరమును వెలింగించి, దేశభక్తి యుతులైన పురుషుల కాకరమై నిల్చు గాఢ!

అతిగౌరవనీయు లగు

ఎచ్. ఎచ్. ఆస్క్విత్. కె. సి; ఎం. సి.

ప్రధానమంత్రి.

మన ముఖ్యమంత్రికి వినుగు, నిరాములేదు. ఆతఃశక్తి ఆత్మదృష్టిమయినది. శివారమునాడు సాయంకాలము లండనున కదలి బయట గ్రామమునకు వెళ్లెను. ఆదివారమునాటి రాత్రి ౧౧ గంటలకు లండనుకు తిరిగివచ్చెను. ఉదయము ౮ గంటలకు కిందరు ప్రభుత్వతో దీర్ఘాలోచనములను జేసెను. ౧౧ గంటలకు మంత్రుల ఆంతరంగిక సభలో సగ్రాసనాధిపత్యమున హించెను. ఇంతకే పూర్వ మనేకవయిన యుత్తరములకు జవాబులను నోటితో జెప్పి వ్రాయించెను. సభా్యుల భోజనాంతరము కామన్సుధ కరమొచ్చెను. అనే ప్రశ్నల కచ్చట నతిజాగ్రత్తతో సవా జవాబులు. ఒకటి రెండు ఉపన్యాసములను సంగ్రహించెను. రాత్రి భోజనము కాగానే మరెయ్యక మంత్రుల సభకు వెళ్లెను. మహాకవ్యములతో నిండిన ఈ యుద్ధసమయమున దేశపాలనాభారమును, యుద్ధనిర్వహణభారమునంతయు నెత్తిపొడగల ఆస్క్విత్ గారికి సాధారణ మానవులకు లేని దేహబల ముండుటచేతనే ఆయాసములేకుండ పనిని నడపుచున్నార. ఆయనకు వయస్సు 62 సంవత్సరములున్నను ఎంతవని నయినను శేలికగా జేయును. ఎంత భాషకమును దెచ్చుకొనెనను గతించిన 25 సంవత్సరములలో రెండురోజులు వరుసగా మంచ మెక్కితిని గాని (మరింత విషయములు గలగజేయు విషయము) అయిదాకబుద్ధ మందును ప్రాగీతిని గాని చెప్పలేను” అని ముఖ్యమంత్రిగారికినడుమ నొక వైద్యునికి జెప్పి ఆశ్చర్యమును కలిగించిరి.

ఈ మహాసభాభాగి ఎంతవని యెక్కువయిన అంత ఆరోగ్యము పోవుచున్నట్లు కనపించుచున్నది. ముఖ్యమంత్రి కదలి గడచిన యేడు సంవత్సరములనుండియు నిర్వహించుచున్న కాలమున ఈయన పాల్పడిన కష్టపరంపరలు వర్ణనాతీతములు. కాని, ఇటీవల నొక మిత్రునితో “మన బాలియంతయు ఈ యుద్ధసమయమున నొక్కటియైనదని తలచుకొనినప్పుడు నాకష్టములు, నాపనులు ఆత్మశ్రమగా ముగిసినయియున్నవని” ఆస్క్విత్ గారు అరిరి. ఈయన తెలివితేటలను జూచి దేశారాధన జీవనమునకు గడం వలసినదని గ్లాడ్స్టన్ మహామంత్రి ప్రాసిన యుత్తరములలోని ముక్కలు ఎంతవరకు నిజమయినవో మనము చూచుచునేయున్నాము. “నీవు ఉత్తమ మయినదియు, గొప్పదియునుగ సేవకు జేయవలసియున్నావు. ఆసేవ మహావ్యక్తికి మించినట్టిది. ఆట్టి మహావ్యక్తికి మించిన శక్తి నీకు ప్రసాదించ బడునుగాక.”

మన భావికృషిముఖ్యమంత్రి మొరారీయనులచే నడపబడు సత్ప్రసాదాలయందు చిన్నప్పటినుండియు గణపెను, ఇప్పుట నీయనకు విజ్ఞానమును కష్టపడి అర్జించుటయును దానిని పూజించుటయును, బుధులక్షణముని నేర్పబడెను. ఈయనను గొప్పవానిగా జేయుటలో మొరారీయను పాత కాలయొక్క ముద్ర శాశ్వతముగా నిలిచియున్నది. తరువాత వీరిసంసారము లండనుకు మారుటచే నీటిఆఫ్ లండనుపాతకాలలో నేర్చెను. ఆస్క్విత్ గారు మానవము. ఆను యొకవిద్యార్థి జేసిన మాపాతకాలయందు దిప్పటికిని నుండుటయే మన ప్రధానమంత్రి యే విధమున నెచ్చట చదివినదియు తెలియగలదు. ఈయనలోపా టాదినములలో న్యాయమునకు నతడు చదువుచుండెను. వీరిద్దరిని ఎవరు చక్కని కథను జెప్పగలరో యనపందెము తరగతిలోవచ్చెను న్యాయశాస్త్రము.

జయించెను. ఈ న్యాయశాస్త్రము ‘టిట్ బిట్టు’ అను వార పత్రికను స్థాపించి, ఆసేవ పుస్తకములను ప్రకటించి, విశేష ధనము ల్పొంది ప్రభావతి గడించిన ‘సర్’ బార్న్ ఫ్రెంచ్ లు లండనులో గొంతకాలము ఆస్క్విత్ గారును వారి సోదరుడును హోలో వేలో నొక డాక్టరంట భుజించి, ప్రతి యాదివారమును డాక్టరు హోలీ ఆలకుగాఢి ధర్మోపన్యాసములను క్రీస్తావలమునందు జనుచుండెడి వారు.

ఆస్క్విత్ గారు పనులేదేవ యేట యుపన్యసింపబడు ప్రారంభించెను. వారు కాపురమున్న సెయింటు లేనారు భాగమునందు కృషీరబల కొక క్లబ్బు స్థాపింపబడి నప్పు యేయన జేసినది ప్రథమ బహిరంగోపన్యాసము. ఆదివారములో విలియం అను అన్నయన, ఈయనయు చదువుటలో జేసిన సంతోషము చాల గొప్పదని చూచిన వారిపట్టికిని అనుచున్నార. తన యద్దరు కుమారుల తెలివితేటలకయి వీరయన్ను గారికి నుచిత గర్వముండెడిది. విలియం, హర్బర్టు లిద్దరును ఆస్క్విత్ గారి విశ్వవిద్యాలయమునందు జరివి ప్రథమమున గృహార్థ నోందిరి విలియం ఆస్క్విత్ గారు కాలము క్లబ్బుకాత జేరినా ను సాధ్య యుదుగా నుండెను. మన కథానాథకుడగు హర్బర్టు ఆస్క్విత్ గారు యొక్క పేధాశక్తి జూచి, బాలియను కాతేజయొక్క నుప్రసిద్ధ ప్రధానోపాధ్యాయుడగు జోవెట్ గారు భావికమున హర్బర్టు చాల గొప్పవాడు కాగలవని నూచించుచుండెడివారు.

ఒకవర్షాయము న్యాయవాదకృత్తిని గరించి విశేష గండములతో గూడుకొనినది గాని లేక గణతాత్మికములగు ఆపదలకు గలది గాని యింకొక కృత్తి లేదని ఈ న్యాయవాదివాక్యమిచ్చుచుండెను. ఇట్లనటకు ఆస్క్విత్ గారికి మంచి కారణములు కలవు. ఆయనకృత్తిలో బ్రజ్జేరించిన ప్రథమ సంవత్సరములు ఒక్క సంవత్సరము లనవచ్చును. ఆదివారములో నిరుదతి ముప్పది రూపాయల కేసు వచ్చినయెడల మహా ప్రసాదముగా నుండెను. వారిద్దరయిన ఒక్క సంవత్సరములో కేసుల హేలెస్ మెలండను కన్యకను పెండ్లి చేసికొనెను. సంసార బాధ్యతగూడ నెత్తిపొడ పడుటచేత తనకృత్తిలో సంపాదన యొక్కవగా చేయవలసిన పూచి యధికమయ్యెను. ఈ యావనవాస్తవ ఆదివారములో పెంపిలు భార్యగడ్డనేనో యొక్క కాశీ గృహమునందు సాధారణమున సభా్యుల భోజనమును జేసి, వైయ్యు పత్రికను జరివి, దాని జేబులో నుడిచివెట్టి, ఆలోచనలు జేయుచు న్యాయ స్థానమునకు వెళ్లుచుండెడి వాడు.

తుట్టుతుడకు ఆస్క్విత్ గారి కదృప్తము పట్టునమము వచ్చెను. పార్లమెంటు మెంబర్లు ఎక్కువకొనబడగానే చేయవలసిన ప్రమాణమునకు సంబంధించిన కాననము లన్నింటి క్లప్తముగా యెత్తి వాసిగ్లాడ్స్టన్ మంత్రికి చదివి వినిపించవలసిన పని ఆదివారములో గొప్ప న్యాయవాదియగు సర్ హోలీ జేస్సె గారికి చెప్పబడెను. ఎన్నో ప్రాతపుస్తకములను జరివి, ఎంతో కష్టపడిన గాని ఈపని తెలుసనికాదు. ఆసేవయని బాగ్జరులు, ఈసేవలో జేయుగారికి సహాయము చేయజాలమని మానుకొనిరి. అంతట ‘బాలియలు పండితుడు’ అని పిలువబడుచున్న మన ఆస్క్విత్ గారు రాపని వెతుకఁజూచుచు వెట్టుకొనిరి. కాని ఎంతవరకువచ్చు ప్రారంభించెనో అంత గొప్పగా నిర్వహించి జేయుగారి కృతజ్ఞతకు పాత్రుడగుటయొక్క ఆదివారములో గొప్ప వారిస్తరుల కందరికిని సహాయముగా నుండునట్లు తీసికొనబడుచు వచ్చెను. ఈయనకు గొప్పకీర్తిని, అప్పటినుండి యు విశేషధనమును, తీసికొని వచ్చినకేసు పార్సెలుకేసు.

వివిధ నాయకులకు పార్సెలుయొక్క పేరుపెట్టి దొంగకాతములను కృష్టించి ఆయనకీర్తికి భంగము కలుగజేయుటకయి పిట్ అనువాడు శత్రువులను వైయ్యుగ్రతకు వ్రాసెను ఆయన తరములన్నియు సోదగీలని పార్సెలుగాను వైయ్యు పయిన మానవత్వమును దావాలెచ్చెను. పార్సెలుకేసును మొదటి న్యాయవాది లాఫ్టరసేలి గారు. రెండవవారిస్తరు ఆస్క్విత్ గారు. లండను వైయ్యు మేనేజరుకు అడ్డుప్రశ్నలుజేసి న్యాయస్థానములో చిందరగంకరజేసి, వైయ్యు ప్రయరించిన యుత్తరములు సోదగీలని ఆస్క్విత్ గారు రజువుజేసిరి. ఆవైయ్యో పాపము, వైయ్యు మేనేజరు, మాడ్జిన్లుగారు లేరుకొనెను. ఆస్క్విత్ గారు మాడ్జిన్లుగారిని ప్రశ్నించుటకు పూర్తిజేసి కూచుండునట్లుజేసి గొప్ప న్యాయవాదియను శాశ్వత కీర్తిని గడించి వేళమంతటను నుప్రసిద్ధమయ్యెను. ఈయన ప్రాక్తిను అప్పటినుండియు సమితముగా పెరుగసాగెను. నిరూపకు నాలుగయిదు కోర్టులకు సయితము వెళ్లగలసియుండెడిది. ఒక

పర్యాయము సర్ ఎడ్వర్డు కార్నసుగారు న్యాయాధిపతియై యుట తానును, ఆస్క్విత్ గారును కోర్టులలో నతివాదులతో గమువలన వాదపడుచున్నామని యిరి. ఇంచుచే ఆస్క్విత్ గారి కంతపాక్తి ముగలదో తెలియఁగలదు.

1886వ సం॥ నందు స్కాట్లండులోని ఈస్టుఫ్రువుకు పార్లమెంటు ప్రతినిధిగా వెళ్లుకొనబడెను. 25 సం॥ నుండి యు ఆ ప్రదేశ ప్రతినిధిగా నేయున్నాడు. ఆపజను తనుప్రతినిధి ముఖ్యమంత్రి యయినాడని గర్వపడుచున్నాడు. ఒక సాధారణసభ్యుడగు, ఆస్క్విత్ గారు ముఖ్యమంత్రి యగుట ఆయన శక్తి సామగ్ధ్యములనలన నేగాక ఆయనకు చెప్పుటకు వీలులేనంత శాంతి, త్రికరణభుక్తి మొదలగు గుణ గాములందు టనబడనే. కొంచెము శాంతిమునహించి చూడుము! అని తొందరపడుచు వారికి వీరు జవాబు జెప్పచుండుట పెద్ద విషయములగు గురించి నెప్పునిగా తీర్మానములను జేయుట ఆత్యవశ్యకమని గ్రహించుట యయియున్నది. చేతిక్రింది మంత్రులను నడపుటయందు వీయన జూపు ప్రజ్ఞయు, ఆదరణయు సోదర, మంత్రులనలన గొనియాడ బడుచున్నది. వివిధాభిప్రాయములు గలమంత్రులను, పార్లమెంటు మెంబరు లను సమాధాన పరచుట యందు ముఖ్యమంత్రి గారిన్న క్లిష్ట యింకొకటి లేదు. పార్లమెంటులో ఆకోర్టు గందరగోళములు చచ్చింపబడుచున్నప్పుడు తానే యధ్యక్షమంత్రి యయి ప్రతి పక్షమును విస్మయము కలుగజేయుటయే గాక వైస్ర్యమునకును నమృతమును బుట్టించెను.

విశేషముపొడుగు గాగాని, లేకపొట్టిగాగాని లేక, మధ్యస్థుడుగానుండి, పెద్దవలకాయన, శ్రాతరంగుగల మొగమును, శాంతిముతో నూడిన నేత్రములను, పూర్తిగా తెల్లబడినకళ్ళములను, బాగుగా కలిసికొనినోపు వెడలులను, దృఢకాయమును గలిగి మాడగానే గొప్పగా చదువుకొనిన పెద్దమనషియనితోను నట్లు జేయుచుండుచుపోయెడు మన ముఖ్యమంత్రిగాను. ఈ రోజులలో ఆయన కొంచెము మెల్లగా మాటలాడుచున్న నుత్తముగా సమయానుకూలముగా ఎచ్చట ఎటువంటి వాక్యముల నుపయోగించవలయునో అచ్చట ఆవాక్యములను ఆసందర్భమున నుపయోగించునట్టిరక్త పార్లమెంటుసభలో యింకొకడులేడు ఆయనచెప్పువాక్యముల నవాక్యముపాటుజేయుటకు వీలుపడెను. పార్లమెంటుచారవిధుల ననుసరించి ప్రసంగించవలసినప్పుడు ఆయనవాక్యములు రమ్యముగా నొకటితరువాత నొకటివచ్చుచు తూచిట్లు కాలానుగుణముగనుండును. యధ్యక్షమంతుడయి ఆస్క్విత్ గారు చేయుచున్న ప్రసంగములు దేశభక్త సంపూరితములయి వస్త్రవ్యమునందు మహాభిరముల నంటుచుండునట్లు అతిశయోక్తిగాదు. ఒక్కసారి చెప్పిన మాటకు గాని, ఉద్వేషించిన యభిప్రాయమునుగాని తిరిగిచెప్పెను. గొప్పకావ్యముల నిప్పటికిని జరపుచుండును. లాటిను భాష యందు పండితుడు. ఆయనభాషకశక్తి తీక్ష్ణమయినది స్వగృహమునం దాయన కానంద మపరిమితము. భార్య మహాసాధ్వీలాయ కుమారు లిద్దరును తనవలెనే పరీక్షలుగెలుస్తూతముగా నత్తీర్థులయి యుద్ధమునకు వెళ్లియున్నారు. మానసిక విషయములలోను రాజకార్యములలోను ఈయనదృఢబలండ్లితో నేకాభిప్రాయమును గలిగి యున్నాడు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమంతటను ఆస్క్విత్ గారు మహాభిరముడు పూజింపబడుచున్నాడు. ఇంగ్లండు నేలిన మహా మంత్రవ్యములో నెత్తివామును కాశ్యతముగా నిలిచి యుండగలడు.

నిరుద్ధ భారతము

భారతము పంచమవేదము. నిరుద్ధభారతమును పంచమవేదమే. ఇందు మాలమాలిగల పుట్టుగద. వారికి చందాలాది నీచనామములు కలుగుటకు కారణములు. ఆ బాతులలో పుట్టిన మహాపుత్రము. సంఘములో వారికిగల గౌరవము. ఇప్పుడు పంచమ లుభధించు కష్టములు, మోసములు, అగ్రబాతులకు వారు వెట్టుకొన్న మొట్టము, ఇంకను ఆసేవవిషయములు గలవు నీచబాతు లుభధించు కష్టములు వర్ణించిన ఘట్టమున గాని మొట్ట వెట్టుకొన్న పట్టుగదని ఒక్కపద్యము చాలును. గుండెలు నీచుచేయును. వెల య. ౦-౧-౦-౦ పుష్పవేణి నాటకము ౦-౧౦-౦-౦ వీరమతి నాటకము ౦-౧౦-౦-౦ బాలవింతలు విలాపము ౦-౪-౦-౦ సరస రసాయనము ౦-౪-౦-౦ రాజలేఖ చక్రగీరనరల్ ౦-3-౦-౦ లలిత-లలిత మైన నవల ౦-3-౦-౦ ద్రౌపదిదేవి చరిత్రము ౦-3-౦-౦ మంగిపూడి వే కటకర్క, పిప్పర, కృష్ణాజిల్లా,

తైత్తిర్యశాసనం పరిక్షా ఫలితములు

భాగ్యసంఖ్యలు జాబితా జూను 8	
ఎలిమెంటరీ గ్రేడు	
బరహంపురము.	
7, 12, 34, 36, 39, 41.	
శ్రీకాకుళము.	
109, 114.	
పాశ్చాత్యపురము.	
167.	
విశాఖపట్టణము.	
215, 216, 222, 303, 307, 308, 309, 312, 315, 317, 325, 330, 331, 333, 334.	
వైద్యపురము.	
417, 435.	
కాకినాడ.	
461, 462, 463, 504, 510, 513, 514, 517, 521, 524, 533, 534.	
అమలాపురము.	
606, 610.	
రాజమహేంద్రవరము.	
792, 796, 801, 818, 820, 964, 965, 966, 968, 971.	
వరసాపురము.	
1065, 1067, 1085, 1089, 1091, 1093, 1094.	
బండరు.	
1113, 1114, 1162, 1167, 1169, 1171, 1172, 1174, 1175, 1178, 1182.	
బెజవాడ.	
1239, 1243, 1247, 1248, 1258, 1259, 1262, 1263, 1264, 1265.	
గుంటూరు.	
1344, 1352, 1355, 1362, 1454, 1464, 1467, 1473.	
పాపట్ల.	
1577, 1580.	
ఒంగోలు.	
1704, 1706, 1708, 1712.	
నెల్లూరు.	
1759, 1740, 1754, 1758, 1760, 1766, 1779, 1782, 1789, 1795, 1796, 1797, 1799, 1802, 1803.	
కర్నూలు.	
1843, 1846, 1848, 1849, 1850, 1851, 1862, 1875, 1877.	
బళ్లారి.	
1924, 1926, 1928, 1930, 1934, 1936, 1938, 1940.	
కడప.	
-1999.	
తిరుపతి.	
2053, 2054, 2055, 2060.	
చెన్నపట్టణము.	
2295, 2296, 2298, 2300, 2307, 2309, 2310, 2314, 2316, 2348, 2352, 2353, 2378, 2379, 2384, 2400, 2476, 2479, 2480, 2482, 2500, 2519, 2520, 2521, 2522, 2527, 2528, 2531, 2532, 2534, 2536, 2539, 2563, 2589, 2643, 2660, 2673, 2680, 2684, 2686, 2690, 2698, 2708, 2732, 2758, 2771, 2779, 2788, 2790, 2792, 2793, 2799, 2803, 2805, 2814, 2819, 2822, 2825, 2827, 2828, 2919, 2975, 2978, 2980, 2989, 3070, 3071, 3073, 3100, 3122, 3123, 3124, 3126, 3127, 3129, 3130, 3133, 3143, 3151, 3151A, 3157, 3163, 3164, 3165, 3178, 3179.	
హైదరాబాదు.	
4833, 4841, 4848, 4851, 4860, 4862.	
తెలంగాణ.	
5348, 5349, 5350, 5352, 5353, 5359, 5365, 5366, 5367, 5368, 5371, 5373, 5375, 5392, 5394, 5395, 5404, 5411, 5442, 5444, 5459, 5460, 5461, 5462, 5463, 5464, 5472, 5473, 5474, 5475, 5478, 5480, 5481, 5482, 5483, 5492.	
ఇంటర్మీడియట్ గ్రేడు	
బరహంపురము.	
47.	
శ్రీకాకుళము.	
122, 123.	
విశాఖపట్టణము.	
219, 220, 221, 305, 306, 333, 342, 343, 344, 345, 347, 360A	
కాకినాడ.	
507, 535.	
అమలాపురము.	
661.	
రాజమహేంద్రవరము.	
795, 827.	
వరసాపురము.	
999, 1100, 1104.	
బండరు.	
1116, 1157, 1184, 1187, 1188.	
బెజవాడ.	
251, 1276, 1279, 1282, 1293.	

గుంటూరు.	
1343, 1443, 1480.	
నెల్లూరు.	
1735, 1751, 1752, 1755, 1756, 1757, 1758, 1808, 1810, 1814, 1815.	
కర్నూలు.	
1867, 1880.	
బళ్లారి.	
1922, 1945, 1948, 1949, 1950, 1951, 1955.	
కడప.	
2018, 2019, 2020.	
తిరుపతి.	
2041.	
చెన్నపట్టణము.	
2301, 2333, 2335, 2365, 2432, 2504, 2515, 2543, 2544, 2548, 2619, 2629, 2668, 2694, 2723, 2764, 2765, 2767, 2797, 2817, 3078, 3079, 3105, 3181, 3188, 3193, 3194, 3202, 3205, 3206A, 3209, 3211, 3217, 3224, 3232, 3234, 3236A, 3242, 3243, 3246.	
హైదరాబాదు.	
4868, 4869, 4870.	
తెలంగాణ.	
5358, 5381, 5382, 5391, 5399, 5449, 5455, 5465, 5494, 5495, 5496, 5497, 5498.	
అడ్వాన్సుడు గ్రేడు	
విశాఖపట్టణము.	
350.	
బెజవాడ.	
1252, 1287.	
గుంటూరు.	
1482.	
నెల్లూరు.	
1796.	
కర్నూలు.	
1883.	
బళ్లారి.	
1929.	
చెన్నపట్టణము.	
2302, 2473, 2576, 3117, 3253, 3262.	
తెలంగాణ.	
5300.	
ప్రాచీన కాలిగ్రాఫీ	
ఎలిమెంటరీ గ్రేడు.	
రాజమహేంద్రవరము.	
మొదటి తరగతి:— 868.	
రెండవ తరగతి:— 789	
కర్నూలులో బాగ్రాఫీ.	
బండరు.	
రెండవ తరగతి:—1157	
పాశ్చాత్యపురము.	
అడ్వాన్సుడు గ్రేడు	
చెన్నపట్టణము.	
మొదటి తరగతి:— 8117.	
రెండవ తరగతి:— 2308, 2427, 2429, 2430, 2431, 2438, 2484, 2569, 2571, 2648, 3110, 3118, 3114	
బెజవాడ.	
రెండవ తరగతి:—1258.	
నెల్లూరు.	
రెండవ తరగతి:—1787.	
తెలంగాణలో చామరాజుపేట గవర్నమెంటు వారి కాపాటకాలలో ఈనెల 6 వ తేదీన శ్రీమతి సి. సుమిత్రాదేవి గారు భక్తిశిలీనియొక చక్కని ఉత్సాహం పెట్టిరి. శ్రీప్రభుత్వ సెట్టింగు భార్య ఆగ్రహావాధిపురాణగా నుండెను. ఆయాసంబద్ధుల నుండి విడిచిపెట్టుగా భగవద్దీత. రామాయణ. భారతభాగవతములనుండి సన్మార్గములజదివివారి భావసరిచితిని తెలిపించిరి. చాలామంది విద్యుచ్ఛక్తియనుభవం విచ్చేసి యానందము తెందిరి.	
ఏదో గ్రేటులవలన చనిపోవుట:—బాంబాయి లో 4 వ తేదీ గుర్రవారమునాడు వల్లభుడు భిక్షుడునను బాబురిద్దరు వారింటన్న గుడ్డలకాలలో నుండిరి. వీరిద్దరును సోదరులు. వీరిలోనొకనికి 15 వ రెండవవానికి 10 సంవత్సరములను వయసుగలదు అంతలో నాకస్మికముగ నేదో ప్రతీక చప్పుడొంది. వారితల్లి పరుగెత్తికొచ్చియదగా నిద్దరికిని బలమైన గాయములు కలిగి నుండెను. వారియొద్దకు కాలియొందెను.	

వైద్యము స్వార్థకము కల్పించుచు నెట్లునే చనిపోయెను. రెండవవాడు వైద్యుల కంటబడిక. శిశువతగా నచట బల్ల క్రింద పడిన గాజుపెంపకు కొన్ని కంటికివది. విచారమున వాయుదా నేమబడినది.

బొంబాయి దారుల లేఖలు — రంగుదేశమున దా మోదకనదీ సంఘమునకు కొంతమార్గమున నవగ్రామమున నొక గ్రామముగలదు. ఈ గ్రామమున వికసింపువానికి ముగ్గురికి బంధువులు. బ్రాహ్మణ లేఖలను వ్రాసిరి. వారిలో నొకనిని రు 1000 లు కక్కినవారి నిద్దరిని రు 2000 లు చొప్పునను ఇచ్చునని వ్రాసిరి. మేము 16 వ నుండి యున్నాము. మీకి సా మ్మియ్యకున్న మోటుచాలకష్టముల కాలయ్యెదరు. పోలీసువారు మమ్ముల కేసుమును చేయలేదు. మేము 29 వ తేదీ లోపుగా మాకు సామ్యముట్టినచో నా తేదీని మీయిండ్లు చొరుక్కొందు చునవారు వ్రాసిరి. ఆయురారోగ్యము చెడలిపోయి పోలీసు వారికి తెలిపిరి. తన వీర్యాలులు చేయబడినవి 29 వ రుదినది ప్రజల కిప్పుడు మనకాంతి కలుగుచున్నది.

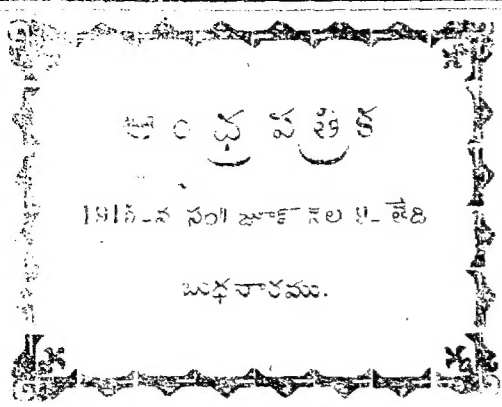
శ్రీఅలెగ్జాండ్రామహారాణిగారిశిశిరాగోగ్యము. — శ్రీ బార్తి చక్రవర్తిగారి తల్లిగారగు శ్రీ ఆలెగ్జాండ్రా మహారాణిగారి యాగోగ్య విషయం సరిగా నుండలేదు. ఏమిట నెలలో శ్రీమహారాణిగారికి ఇష్టమైన వస్తువును దప్పి నిమ్మలించినది. శ్రీమహారాణిగారిచాలాకాలమునుండి మెల్లగా రుతుబద్ధిరవడంబట్టి నవనీయము:దుటచే వీరి యాగోగ్యము సరిగ లేకుండుట సంభవించినది యుద్ధ కారణమువలన వీర సహద్రుతర భవనమునకు పోవుట సురక్షితముగాని కారణము నలగను, ఇట్టి వడి దుడుకు సుయమున శ్రీమహారాణిగారు తమ పుత్రులగు శ్రీ బార్తి చక్రవర్తిగారిని విడచి దూరముగా నుండుట కంగీకరింపవలదు, నిటుల తటస్థించినదని తెలియు నట్లు న్యూ ఇండియా పత్రిక వ్రాసినది.

అవరాధుల బిడ్డలకు చెన్నపురి వర్తిశామిక పాఠశాల. — అవరాధుల బిడ్డలకు, నూతన కాపాడు ప్రకారము తదిదంబుల వద్దనుండి తీసికొన బడునట్టియు, వై వాహిక కుటుంబమునట్టియు, బిడ్డలను పరిశ్రమలను నేర్పుటకు చెన్నపురిలో నొక పాఠశాల నేర్పరుతురని తెలియుచున్నది. దీరదానియనా కర్నూటకయంత్రకాలముగాకొనిన స్థలమున నీ పాఠశాల కట్టించుట కనుకూలముగానుండును. ఆచటనే అప రాధుల బిడ్డలకొర కిదివర నొకపాఠశాలను కట్టియున్నారని న్యూ ఇండియా పత్రిక వ్రాసినది.

ఇంగ్లాండు ఛాన్సిలరీలో నొక వింతవ్యాజ్యము. — ఆర్యులవలెను అనువానిని తనసోదరుడు ప్రెడెరీక్ చూటను చంపినాడట, ప్రెడెరీక్ దోషమునకు తీర్పులేనీనాడుకొని, బిచ్చ వాడని వాదన చేసిండువలన, క్షింపక, పిచ్చగానవలె ఖయ దుచేయుట నియమించిరి. తనసోదరుడు మృతుడగు ఆర్యు కాటాను ఆ స్త్రీయంతయు వీరితండ్రి విలియముచూటనుకు ప్రా ప్తిచెను ఇక కొంతకాలమునకు విలియముచూడ చుంపాడు నాడు. వీని మరణముచూడ ప్రెడెరీక్ చేసిట్లు వనంతింకలడు. కా, ఈవిషయమై ప్రెడెరీక్ వైఫర్యాదుగాని, న్యాయస్థానపు తీర్పుగాని యెదురిగియుండలేదు. చట్టముప్రకారము సర వాం తరు నకు తన చే వృత్తి నొందిన వాని యాస్తి యే నంద ష్ట ము నను దఖలుపడనేదని కలదు. ఇప్పుడు ప్రెడెరీక్ నకు మృతుడైన తండ్రి విలియము ఆస్తిదఖలుపడునా? పడదా? ఈవ్యాజ్యములో విలియము ఆస్తికొనుట మరతండ్రి విలియముతో బాటు ప్రెడెరీక్ మేనుగూడ వాదిగాగలిపి, నీయము జడ్జిగడ్డ వ్యాజ్యముచేసిరి. “తండ్రి విలియమును జంతువుండగా ప్రెడెరీక్ నుకాచుటకు సాక్షిమేమియులేదు, కావున న్యాయమార్గముగా ప్రెడెరీక్ ఖానీచేసిట్లు తీర్పు చేయుటకు వలనుపడదు. కావున ఈసమాచారముల నన్నిట నాలోచింపగా, ప్రెడెరీక్ తనతండ్రి ఆస్తిపంపకములో దుష్ట రావలయు (2/3 వంతు) భాగమును బొందుటకు నాశ్చర్యం లేట్లుగా చొరుచున్నది” అని తీర్పుచేసెను.

కౌ వ లె ను

రాజమండ్రిలో ఫాసింపిన శ్రీ హక్కిలి వాక్కిలి ఆంధ్ర వర్ణింకలము బాగ్గించికి కలు అసిస్టెంట్ సర్జెన్టు మంత్రీసాని కావలెను అంభోదేశముగా ప్రతి కాలరాకయొక ట్రానిలింగ్ యవస్థిత్వం నెలకు రూ ౧౫.౫౫.౫౦ ఉపము చొప్పున కావలెను. నెలకు భూమిలింగ భక్తియు రు ౧౦-౦౦-౦ కూడ య్యబును కావలెననాడు శిక్షుటగారి పేర వ్రాసిన, దరఖాస్తుపాఠము పంపబడును.

దేశక్షేమ సంరక్షక శాసనము.

దేశక్షేమ సంరక్షక శాసన మిప్పుడు వంగ రాష్ట్రమున పూర్వప్రయోగమున నున్నది దాని నలన కొంతగొప్ప యననుకూలమును కలుగుచున్నది ఇటీవల ఇరువురు మావనలు దాని ననుసరించి నిర్బంధమున నుండుటచేత, అందు మొదటివాడు సరోదచరను గుహాయననాతడు. ఈతడు రాజబజారు బాంబుకేసులో ముగ్గురుగ నుండెను. సెప్టెంబర్ 25 తేదీకి 10 సవత్సరముల క్రిత వేసియుండిరి. కాని హైకోర్టువాకితనిని అప్పీలునందు విడుదలచేయుటచేత ఇతడు మరల స్వేచ్ఛకుందగలిగెను. అయిన నితనిని పోలీసు వారు మాత్రము నడలలేదు. తుట్టుతుడక్కిన తాడు నాకొకటి యను కట్టణమున రాబిదాసుపోషారు గృహము అనబడుచుండెడి నుండవలసినదని యుత్తరువు పుట్టినది. దినము తనకు వచ్చునట్లెరములు మున్నగు వానిని తాను విక్రయించువారి స్వాధీనముచేయుచు పోలీసువారి యుత్తరువుమీదనే ఇల్లు కడలుచున్న హితులెవ్వరైన ననుతన్ను జూడవచ్చినను పోలీసు రి యుత్తరువుమీదనే నాటికి స్వాగత మిచ్చుచు సీవిధముగా కాలముగడవవలసి యున్నాడు. అతడు ప్రజాక్షేమమునకు వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించుచున్నాడనియో న్రవర్తించుచున్నాడనియో ప్రభుత్వము వారుతలంచుచును పరిశీలించి నిర్బంధించినారు. అతడు తప్పుచేసియుండినను చేయనుండుచుండినను రెండువిధములస్థితికినిబహిరంగముగా క్రితనిచ్చివ్రతీకారము చేయుటకునని అమృతబజారుపత్రిక వ్రాయుచున్నది ఇదిసమంజసవాదమే యగును. అందులో సీసరోదచరను ఇదివరకే పోలీసువారి విచారణకు లోనైనవాడు. వారిబానిసంకి హైకోర్టు వారిదయవలన తప్పించుకొనిన వాడు. అతడు తప్పించుకొనిన నాటి నుండియును కనిపెట్టబడిన వాడు. ఇట్టి సందర్భములలో నాతడు దుడుకు తనము దలపెట్టునటుల యంతసామాన్యముగాదు. సి. ఐ. డి. వారి రిపోర్టులమీదనా ధారపడి పైస్థితిలోని వానికి తిరుగులాడు స్వాతంత్ర్యముయినలేకుండ కేయుటలో ప్రభుత్వమువారి నవసరముగు ననుమానమును జూపినారేమో యను సందేహము ఎవ్వరికైనను కలుగకపోదు. ప్రస్తుతసరణిని బట్టి ప్రభుత్వమువారట్లు చేయవలయుట తప్పనియెడల నిర్బంధితులకుడన్న నరకైన నననుకూలములుకలుగు కుండనేర్పించుట ధర్మముయియున్నది. ముందు చెప్పబోవు మరియొక కేసు సందర్భములోని విషయములాలోచించగా న్యాయుడుగ ననుకూలములైననొదమించు ప్రయత్నము లున్నట్లుకానరాదు. ఈయనకూలముల విషయమైనను హైదరాబాద్ ప్రాయము ప్రభువుల తీర్మానములను సంస్కరింపింపవలసియున్నది. నేరమును స్థాపించుకేయ వ్యక్తియొక్క సర్వస్వాతంత్ర్యములను నిరోధించినప్పుడు అట్టినిరోధితునకు తీవ్రనాధారములను గౌరవస్థితిలోనేర్పరచుట యత్యావశ్యకము. వంగరాష్ట్రములోనిరెండవ కేసువారిచింతము. వ్యక్తిజ్ఞానేంద్ర చంద్రముబాదారు, పెట్రోను పుచ్చకొనిన డిప్టీ మేజిస్ట్రేటు కొమారుడు. ఎం. ఎస్. సి. అనగా ప్రకృతిశాస్త్ర పండితపరీక్షకు చెదువుచుండిన

వాడు. ఈతనిబావమరది కడచిన సవత్సరము క్షయరోగముచే బాధితుడై చనిపోయెను. అతని కుమారుడు లోనర్పుచోట నితనికిని వ్యాధిపోకి యభివృద్ధియయినా. ఇప్పుడితడు వైద్యకళాశాలలోనిసహాయోద్యోగిగారునొక ఎం. బి. గారి నర్థమును తీసికొనుచున్నాడు. ఇకరెండు మాసములకుగాని ఈతనికి స్వస్థతననుకూలదని వైద్యుని యభిప్రాయము. ముజాదారిదినరకు నేయల్లరులలోను నన్ననాడుగాను ఏవ్యాజ్యములలోను చిక్కుకొనలేదు. ఇట్టిఈతడు చిట్టగాంగుట్టణమున నిర్బంధితుడు కావలసినదని యుత్తరు వయ్యెను. అయితరువు ప్రత్యేకములకజూచి యొకవేళ పోలీసు వారుపోరబడి మరియొకరిని వెదకుచుతన్ను నిరోధించిరావలసి తలంచెనట! కానియితనితలంపులు పనికిం లేదు ఉత్తరువుకగొని తెచ్చినపోలీసు అధికారి చిట్టగాంగునకు పోవుటకుదారి కర్చుఎవ్వరిత్తురని ముజముదారికిగెనట. దానికి ప్రత్యుత్తరము లేదు. ఆ పోలీసాఫీసరు తనధర్మమును నెరవేర్చుట మాత్రము తెలియదరచెను. చిట్టగాంగునకు పోయినచో ముజుబాదు ప్రాణముల యాశమానుకొనవలసినదే పోకన్న మూడుదిశములు గడుపుమించే నేనిమూడు సవత్సరములు కాగాగారముననుండవలసినదే ఈవిషయవస్త్రో ముజందారేమి చేయవలయునో యాతనికి తోచినదే యొక్కవ. వెంటనే యాతడు కార్మికేలు ప్రభువునకు తనస్థితిగతులను దెలుపుచు తంత్రివార్త పంపెనట. ఆతంత్రివార్తకు ప్రత్యుత్తరముగ ప్రభువుగారు ముజందారును కలకత్తాలోనే నిరోధించునదియేగాని చిట్టగాంగునకు గాని మరియొక తావునకుగాని పంపనవసరములేదని యుత్తరువుపంపినారని విని ఒక్కముజందారేగాదు వంగరాష్ట్రమంతయును వంగరాష్ట్రమే యనలేల హైందవభూమి యంతయును సంతసించినది ఆప్రభువు స్వయముగా కలకత్తాలో నీవిద్యార్థియొక్క నడవడికను విచారించి ముంగునకు న్యాయము జరుపునని యుగూడ ననేకులెదురుచూచుచున్నారని నవత్సరముకానేరదు. కాని ఈ ముజందారు కేసువలనను నాసరోదచరను కేసువలనను నొకటి రెండు లోపములు దేశక్షేమసంరక్షకశాసనముయొక్క ప్రయోగమునకానవచ్చినవనట స్పష్టము. అమృతబజారుపత్రిక నుడువు రీతిని పోలీసు వారి రిపోర్టులను బట్టి ప్రభుత్వముల వారు ఎవ్వరినిగాని ఇల్లువాకివదలి జన్మస్థానములు వదలి కార్యస్థానము ను వదలి పెరచోట గ్రుక్కుమిక్కుమనక నిర్బంధముననుండు డని యాజ్ఞాపించు నెడల హైందవభూమిలోని యేమానవుడును తనకు స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములు కలవను నమ్మకముతో హాయిగానుండజాలడు. ఇది నిజముగా ససత్యత్వికారణము. రెండవది అట్టినిర్బంధము కలిగినను, ప్రభుత్వమువారి యవసరముల కొరకు వ్యక్తివద్దలోపములేకున్నను నీతరుణమున వారియజ్ఞ శిరసావహించుట ధర్మమని తలంచిననుఆనిర్బంధమున వ్యక్తితననాధారమునకై కడగండ్ల బడవలసినవచ్చుచున్నది. ఇట్టిస్థితి ఎచ్చటను ఎవ్వరికిని నాగరకదేశములలో తటస్థించియుండలేదు. దేశక్షేమసంరక్షకశాసనమునకు సామ్రాజ్యధక్షిణ మాప్రతినిధులు అనుమతించు నప్పుడిట్టి ఫలము సమకూరునని యెంచి యుండలేదు. ప్రభుత్వాధికారులైనను నెంచియుండురని నమ్ముము. ఏశాసనమైనను కార్యక్రమములోనికి వచ్చినపుడుగా ధానియందలి లోపములన్నియు గానవచ్చుట. కావున ఈప్రభువుగా రీవిషయమును మరియొకమా గాలోచించి తగినప్రతికారములను తమయుత్తరువులములముగా నైనను చేయవలసియుండును. సి. ఐ. డి. రిపోర్టులతో తనివికనంద

స్థానిక ప్రభుత్వములవారు ఆయావ్యక్తిని పిలిపించి వారు చెప్పుకొనుమాటలనుగని రెండుకక్షములను గురించి తగినవిచారణలు జరిపింగముగా గాకున్న రహస్యముగానైన నడిపించితరు వాత నిర్బంధించుటను తలపెట్టుట న్యాయముని మాకుతోచుచున్నది. కార్మికేలుప్రభువుగా రే యీవిషయమునను మార్గదర్శకు లయినారనుట కొకనిదర్శనమున్నది. దేవప్రత ముకర్ణియనునత డింగ్లండునుండి వచ్చిన పిదప సి. ఐ. డి. వారతనిని మిక్కిలి యామాసపెట్టుచుండిరట అతడు బోల్బురమునకుబోయి ఆంధ్రానుగారి యొక్కయు రవింద్రుని యొక్కయు శరణు జొచ్చెనట. రవింద్రుడు పూచీపడగా కార్మికేలుప్రభు దేవప్రతకు పోలీసుబాధ లేకుండ నొనర్చెనట! ఇట్టివిధముగానే అన్ని కేసులలోను తగిన సకుపాయములు యావనులకు కలుగు మార్గము లేర్పరచివారినిచక్కవరచుట యుత్తమపద్ధతి యగునగుదా! కార్మికేలు ప్రభువుగా రీపద్ధతి నవలంబించనేర్పరచి వంగదేశపుకృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదని నమ్ముచున్నాము. నిర్బంధితుల వ్యయములను ప్రభుత్వమువారే భరించుట వారిప్రథమధర్మము. దీనిని మహాదారప్రభువులు నిరాకరింపకున్నారని చూపవలసిన భారమువారిపైనే యున్నది.

ప్రభుత్వములవారు హైందవుల యాటుబిడ్డల రాకకు దక్షిణాఫ్రికావిషయమున నేన్నాటు లొనర్చుచుండ జరల పాత్రికనిరోధము దక్షిణాఫ్రికాలో పొడనూపవలసిన యవసరము కలుగుచున్నదని వినుటకు చింతిల్చుచున్నాము. ఈస్థులందఱును పురపాలకసంఘమున వీధివర్తకులెల్లరును సెక్రెట్రీకచిహ్నముగరించి వస్తువు లమ్మవలసినదని నగరపాలకు లుత్తరువు చేసినారు. వీధివర్తకులు కొంచెమించుమించుగా నెల్లరును హైందవులను, తమ్ము నవమానవరచుటకే యిట్టియుత్తరువు పుట్టినదని దక్షిణాఫ్రికా యూనియన్ ప్రభుత్వమువారికి మొరపెట్టికొనినారు. వారామొరను తీరస్కరిం నారు అచ్చటి గవర్నరు జనరలుగారికిని మన గవర్నరు జనరలుగారికిని మఱువులు కల్పినవని తెలియుచున్నది. ఇ ములేని పక్షమున హైందవులు ప్రత్యేక చిహ్నములేకయే వ్యాపారము నడుపుచు దానివలన నగుశిక్షల నందుచు సాత్త్విక నిరోధము నెరపచున్నారు. అదితప్ప వేరువిధముగా సలహాయియ్యలేకున్నామని 'ఇండియన్ బిజినియన్' పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఒకవైపు మన సైన్యములు తెల్లవారిలో సమానముగా శత్రువులనుక్కడంచుచు నత్తమబహుమాన మును చుండ నొక్కెడ నాంగప్రముఖులు మనత్యాగమే మన రాజభక్తిని వేసొల్ల బ్రభంసింపుచుండ మరియొక్కెడ నీమనమాన ప్రతిస్పర్ధను దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారు పురికొల్పుచుండుట విస్మయకరము మహాప్రభువు హాండ్ ఎప్పటి వలెనే కల్ల వరము నాపువాడగును గాకయనియు హైందవకారవమును రక్షించును గాకయనియు నమ్ముచున్నాము.

శ్రీ ముత సి. వై. చింతామణిగారు పట్టణ పాలకసంఘములు లోకలుబోధలపక్షమున సంయుక్తపరగణల శాసననిర్మాణసభలో ప్రాతినిధ్యమువహించుటకు నిర్వచనమునకు నిలిచినారు. వీరు సుప్రసిద్ధాంగులు మనరాష్ట్రమునుండి బయలుదేరిపోయి యితర గాష్ట్రములలో ప్రజాహితకార్యములయందు ప్రముఖులుగా పరిశ్రమ చేసి సర్వ హైందవప్రఖ్యాతినంది నాయకులుగాను సంపాదకులుగను వన్నె కెక్కినవారు. వీరివల్ల "లిడరు" హైదవ పత్రికలలోని యగ్రగణ్యములలో నొక్కటి. వీరిప్రయత్నము సఫలమగుగాకయనియు వీరు శాసననిర్మాతలునునై యింకను ప్రజాహితమునకు దోడగుదురుగాక యనియు కోరుచున్నాము.

బిరోపా మహాసంగ్రహము.

ఇంగ్లండు

మదరాసు మెయిలుపత్రికకు వెనుకటి
యజమానుని మరణము.

లండను, జూన్ 7:— మదరాసు మెయిలుపత్రికకు
వెనుకటియజమానుడుగా నుండిన కాన్స్టేబుల్ గారు మృతికొందరిని
తెలియుచున్నది.

లాయడు బార్నిగారి దృఢవిశ్వాసము.

లండను జూన్ 8:— చిరకాల నిధిగతులను అనుకూలముగ
జరుగుచున్నది. యంత్రము సాగవారంభించుచున్నది. అది
లాయడు బార్నిగారు ఉడివిరిని డెయిలీ మెయిలు పత్రిక
వ్రాసినది.

వాయువిమానము లపాయముకలుగకుండ

చేయుచుండుట.

లండను జూన్ 8:— మేజరు జనరలు సర్ ప్రాన్సిస్
లాయడుగారు లండనుగరమున నుపయోగించుచు నున్న
విమానములను మరలచేయుటకు దాడిచుచున్నప్పుడు మన
విమానములేమి చేయుచున్నవని ప్రజలొక్కొక్కపక్షాద్యైత్యులు
నొందుచున్నారు. మన విమానములు వానిని తరిమిలండను నగ
రమున కపోయి కలుగకుండ చేయుచున్నవని నాకు రిపో
ర్టులవలన తెలిసినది.

ప్రత్తియెగుమతి

రాబర్టు సిసిలు ప్రభువు చెప్పిన సంగతి.

లండను జూన్ 8:— కామస్సనభలో రాబర్టు సిసిలు
ప్రభువుగారిట్లు తెలిపియున్నాడు:— జర్మనీలోని ప్రత్తి
యెగుమతి కాకుండ కొన్ని యేర్పాట్లు చేయబడినవి. వీని
వలన జర్మనీకి ప్రత్తి పోతుండ నుండగలదని దొరతనమువారను
కొనిరి. తటస్థదేశములనుండి జర్మనీకి ప్రత్తిపోతుండ, ఈ ప్రత్తి
ప్రత్తియెగుమతి నిషేధింప బడినది.

ప్రత్తియెగుమతిని పూర్తిగా నిషేధించుటకు, దొరతన
మువారు ఆలోచించుటలేదు. తటస్థదేశములకు నాలుయెగుమతి
వృద్ధియగుచున్నది. దీనినిగురించి దొరతనమువారు విచారించు
చున్నారు.

ఒక నైమానికాధికారికి

శ్రీరాజవక్రవర్తిగారు విజ్ఞోయాక్రాసు విరుదము
నొసగుచు పంపి తలచివార్డు.

లండను, జూన్ 8:— నా కాదేశాధికారు లిటులు ప్రక
టింపబడి శ్రీరాజవక్రవర్తిగారు విమానదళమున గలుగెట్లు
నెంటుగానున్న దారితప్పగారి కిటుల తలచివార్డునంపిరి.
“మీరు చేసిన మహా సాహసకార్యమునకు మనఃపూర్వకముగ
నభినందించుచున్నాను. మీరుసంతోషపూర్వకమునవిజ్ఞోయా
క్రాసు విరుదము నొసగుచున్నాను.

సంగ్రామ పరికర మంత్రి వర్గము.

లండను జూన్ 9: సంగ్రామపరికర మంత్రివర్గము నేర్ప
రుచు కొనుగడు మాడువసారి పార్లమెంటు ప్రజల సభలో
చదువబడినది. “నైనికులకు ఆయుధాది సామగ్రిల నందించు
టకు లాయడు బార్ని గారు దేశీయులకును పార్లమెంటు వారి
కిని గూడ నుత్తరపాదముగా నుండును. ఈ గొప్ప కార్యమున
పార్లమెంటు వారాయనకు మేలుకొరదరని నాకు సమృద్ధము
కలదని ఆస్పిష్టము మంత్రిగారు నుడివిరి. (ఉత్సాహము)
మనకును మన మిత్రదేశము వారికిని గూడ సరిపడు సంతతి
సంగ్రామోపకరణములను నిర్మించుట కేర్పాటు చేయ బడిన
దని పార్లమెంటు గారు నుడివిరి.

ప్రాన్సు

విషవాయువు నుపయోగించుటనుగూర్చి జర్మనుల
యాజ్ఞాపత్రము.

లండను జూన్ 8:— బ్రూక్లీ యుద్ధరంగమున నొక
యాజ్ఞాపత్రము దొరికినది. దానియందొకటి ప్రాయబడియున్న
ది. భగవంతుని యుగగ్రహములన సుహృదసమర్థులగు నీ
క్రొత్తవిషవాయు సాధనము మనకు లభించినది. దీనితో మనకు
శత్రువుల నోడించుచున్నాము.

ఒక ఆంగ్ల విమానమును.

18 జర్మను విమానములు చుట్టుకొనుట.

లండను, జూన్ 7:— పారిసు, జర్మనులైన పక్షికి
సమీపమున నొక ఆంగ్లవిమానము యొక జర్మను విమానమున
పొంబులను వేయుచుండెను. ఇంతలో మరి 12 జర్మనువిమా
నములు ఆంగ్లవిమానమును చుట్టుకొనెను. ఈ ఆంగ్లవిమాన
పక్షియులు శిథిలమైంది. ఆయిదు ఆంగ్ల విమానములు జర్మను
విమానములవైకి చక్రవర్తమున నెగిరి మరణింపులతో నా
నిలో రెండింటిని నేలగుల్చి దండ్రువైపునకు వెళ్లిపోయెను.

పరాసు అధికారుల ప్రకటన.

పారిసు, జూన్ 8:— ఆంగ్లముకు ఉత్తరభాగమున
నిన్న మేము రెండుకందక వరుసలను పట్టుకొంటిమి. వీనిని తిరిగి
పట్టుకొనుటకై శత్రువులన్ని మో సాను తడిపించిరి. 80 కిలో
మీటరుల దూరమునుండి వీరు మోటారుబండ్లలో చాలమందిని
సంధి ని కు ల ను సా హ య్య ము గ తే చ్చి యె ది
రించిరి. వీరినిమేము పూర్తిగా వెనుకకు నెట్టితిమి
చరిపోయిన రెండు కేలమంది జర్మను సైన్యములను వదలివెట్టిరి.
250 మంది ఫ్రెంచ్ సైన్యము, 60 ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. చాల
మంది హూకొనిపోయి పోస్టువును, రిమ్యువును
మేము చాలసారులు పడితిమి. వాక్కునవద్ద జర్మను
కందకములమీద ప్రతికారముగ మరుగుచున్న ద్రాకమును
పోసితిమి. ఉగ్రముకు ఉత్తరమున చాలతీవ్రముగ యుద్ధము
జరుగుచున్నది. రోజంతయు తీవ్రముగ యెడతెగకుండ ఫిరంగుల
యుద్ధము జరిగినది. శత్రువులను యెదిరించి కోటయొక్క మధ్య
భాగమునకురచ్చితిమి. జర్మనులు చాలసారులు ఎదిరించినప్పుడు
మెకకు నెట్టివేసితిమి. మోటులెరకు వద్దనుకము 470 మంది
ఖుయిలను పట్టుకొంటిమి. వందలకొలది కరములను జర్మనులు
వదలివేసిపోయిరి.

లండను, జూన్ 8:— పారిసు, పరాసు వారికి మంచి
విజయములు కలిగినవి నేను మధ్యాహ్నము అధికారులు ప్రకటిం
చిరి లాల్బెట్టు మైదానమున పరాకులపోరు తీవ్రముగ జరిగినది.
పరాసువారు రాత్రివేళ జర్మనులను దాకగ జర్మనులు రిసారులు
తీవ్రముగ పరాసు వారిని దాకిరి గాని పరాసువారు వీరిపా
లేదు. పరాసువారు సాచెజుకంద తీవ్రముగ పోరి ముందునకేగి
లాల్బెట్టులో ముగ్గురు ఇద్దరులను పట్టుకొనిరి. వారిని
మరల వాక్రయించుకొనుటకు జర్మనులు రిసారులు ప్రయ
త్నించి యోడిపోయిరి. పరాసువారు చాల ముఖ్యసాధనముల
వాక్రమించిరి.

రుష్యా

రుష్యులు అధికారుల ప్రకటన.

పీటర్ గ్రాడు జూన్ 8:— కల్యాణియారు పడమటకు
జర్మను ఆస్త్రియా సేనలు పట్టుదలతో యెదిరించుటలేదు. చాల
సమయతో మెకకు నెట్టివేసితిమి. ఒక రుష్యుడు పటాలము
నకు యెరుగుగ ఆస్త్రియావారు రి కేల కరములను వదలివెట్టి
పోయిరి. ఈ ప్రాంతమునందు యెదిరించి మేము 700 ఖుయి
లను పట్టుకొంటిమి. జర్మనీ ప్రాంతమునందు శత్రువుల సేన
కొద్దిగ నిస్తరునదిని దాటగలిగినది.

జర్మనుల దురాగతములు

విషవాయువులను ప్రయోగించుట.

సియో జూన్ 8:— ముప్పొంగు పోస్తుపత్రిక పీటరు
గ్రేసు విలేఖకు డిటు తెలియజేయుచున్నాడు:— రుష్యులు
మైఖేలును కందకములవైపున కిప్పుకు, గాలి వీచుచున్నది.
దీనిని సందచేసికొని జర్మనులు విషవాయువులను ప్రయోగిం
చిరి దీ వలన చాల దాహముగ బాధకలిగినది. ఒకమమయ్యలే
కాదు. సకల జంతుజాలమును బాధపడినది. విషవాయువులు
వ్యాపించినంత మట్టుకు ఏక గుర్రముగాని, ఆవుగాని, కోన
గాని వీరి ప్రతులే. గ్రామాదులలో చంటిపెట్టలు, స్త్రీలు
తక్కు లేకుండ చరిపోయిరి ఈ గాలిలో నెలకొన్న
ప్రతివారికీ ఉపరి ఆదక తన్ను కొనవలసినదైంది. జర్మనులెట్లు
చేయుచున్నారని రుష్యులు పోట్లలకు చాలకోపముగ
నున్నది.

ఇటలీ.

ఇటలీలో శత్రువుల జలాంతర్గాములు లుండుటెపు.
లండను జూన్ 8:— సార్వీనియాతీరమున ఆడ్రియన్
వాసుక్రిస్టి జూగారికి యుద్ధపరక కొంత భూమి గలదు.
ఈ ప్రాంతమున శత్రువులు జలాంతర్గాముల నుంచుచున్నారని
యనుమానము కలిగినది. ఇటలీ యధికారులు దీనిని కోధించు
చున్నారు. అని రోమునుండి తెలిపినా నచ్చినది.

ఇటలీ వారికి విజయము

లండను జూన్ 8:— రోమునుండి ఇటుల తెలిపినవార్డు
చ్చినది. యుద్ధరంగమునందన్ని కడలను ఇటలీ వారు ముందు
నకు వెళ్లి సరిపాట్లలో చాలముఖ్యులగు స్థానములను పట్టుకొని
రిని నేడధికారులు ప్రకటించిరి. ఆస్త్రియావారి సేనలుబలము
గా నెదిరింపలేకపోయెను. రెండు పోట్లయుద్ధములు జరుగనన్నవి.
మొదటిది ప్లాగారి యామైదానమున చానోనుకద్రున్న రక్ష
ణస్థానములను ఇటలీ వారు కూలగొట్టుచున్నారు. రెండవది
ఇసోనోజ ప్రాంతమునందంతయును చాలసేనలు సమీపమునకు
వచ్చినవి. ఇటలీ వారు మంచి ఫిరంగి కరముతో యుద్ధమును నీరదని
చేరిరి. ఆనది మీద వేరు వేరు స్థానముల నుండు
సంతెనలను కట్టజూచుచున్నారు. ఇటలీ వారు 3 రోజులు
పోరాడిరి. టోలుమనీగూడ పట్టుకొనుటకు సిద్ధముగానున్నా
రు. ఇటలీ వారి గుజువులతో ఇసోనోజున క్రిందిభాగమున
దాటి కుడిగట్టున కందకములనే పురుచుకొనుచున్నారు. ఇటలీ
వారికి వస్త్రము చాలతక్కువ.

జర్మనీ

జర్మనులు బంగారముకొర కాతురపడుచుండుట.

లండను జూన్ 8:— ఇటీవలనే జర్మనీనుండి వచ్చిన
ఆమె కాదేశీయుడొకడు లండను ఆబ్జ్యువలో నిలువ చిత్ర
ముగ వ్రాసెను. నైకులలో నెరయిన అం (మార్కులు)
బంగారునాణెములను దొరతనమువారి కిచ్చివో వారతని
కొక్కడినను నెలచెప్పెను. ఎన్ని అం ల నిచ్చిన అన్ని డిన
ములు నెలపుకొన్ని నెలల నుండి యుద్ధముచేయుచున్న నైకుల
చూడవలెనని వారిబంధులు కోరెదరుకాన వారెటులనో
పోగుచేసి యాసామ్మనిచ్చి బారినిచావెదరు. ఇంకొక విధ
మున ప్రజలసామ్మ నియ్యరుగాన దొరతనము వారివిధముగా
నధికమగుసామ్మను నంపాడించుచున్నారు.

టర్కీ

విషవాయుద్రావకమును సారాపీచాలలో
వేసి వంపుట.

లండను జూన్ 8:— బుకారెస్టులో కొన్ని పీచాలు
బోక్సింపబడినవి. అని వీరు సారాపీచాలని వారు చెప్పిరి.
బోక్సిచేయగా వారిలో విషవాయు ద్రావకమున్నది. జర్మను
లీద్రావకమును టర్కీకి పంపించుట కిష్టముగమును పన్నిరి.
వారిని అధికారులు పట్టుకొనిరి.

గ్రీసు

గ్రీసు రాజుగారి కార్యోగ్యముకలుగు చుండుట.

లండను జూన్ 8:— వికెన్స్, నిన్న సాయంకాల
మిటులు ప్రకటింపబడినది. రాజుగారి స్థితియను కూలముగా
నున్నట్లు స్పష్టముగా కను పడినది. జ్వరము 100.8 డిగ్రీలుం
డెను. వాంతికట్టినది.

గడ్డినిపొంపూస్తానము

కోలారుబంగారు గనులువద్ద
నొక పెద్దపులిచంపుట.

కోలారు బంగారుగనులు:— జూన్ 8:— తూర్పు చేత
స్మిగిరికి రోడ్డునకును నడుమనొక పెద్దపులిని చూచిపడెను
కలకరదనము దిశలకును పరుగెత్తెనాగి పెద్దపులి యొకనిని
పంజాతో బలముగా కొట్టినది. ఇటులని కొంతచెలకెగి దట్ట
మైన పొదలచాటుచున్న యొకనోతులో దిగినది. కాపలా
నిబ్బందికి ఫిర్రుమాపర్చెజరుగానున్న ఆర్ షిన్నగారు వేట
యందుమంచి ప్రజ్ఞగలవారు. వారివస్త్రము
యందు తుపాకి నిచ్చిపంపి పిమ్మట నె
ఆనాగారిని చూచి ప్రజలతుల్య
నోన్నగారు కొంతమందితో నలుగులు
టిక పెడలు నుపాయముచుపడలేదు. దెప్పులను తే
పొదలలో కొంచెము కదిలి నట్లు గు బడినది. ఈ

మిచ్చిరి. 29-10-1914 న తోషామారు స్త్రీమరు
కలకత్తాకు వచ్చినది. 2 విప్లవశ్రమ.
4 మూడులను 200 బాలుల మండుగుండును పోలీసువారు
పట్టుకొనిరి. అని చెప్పవలయును. విదేశములకు పోయినవచ్చిన
వారిని 1914 న సుకేశ్వరము పెట్టెంబగునెల మొదలు 1915
న సుకేశ్వరము జనవరి నెలలోపున వేరువేరు స్త్రీమరులలో
వచ్చిన ముద్దాయాల పేర్లపట్టిక నాతడు చదివెను - గురుముఖ

సింహులకు నిర్బంధ నివాసశిక్ష వేయబడిన యాభావత్రయము గూడ చూపించెను. ఆసాక్ష్యముయొక్క సంక్షరమును ముద్రాయాలకు హిందూస్థానీ భాషలో చదివి విడిచిది.

దేవాంగులగుర్త సలిపానవాసియును సంతాప సింగు సాక్ష్యమిచ్చెను. మేలూకోటసంస్థానములోని జవారు లో జరిగిన బంధిపోటునుగూర్చి వశీరీమారు మున్నీ బాబూ హరి ద్వారీరాము కిసను అతవారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. నీకు తెలిసినదాని సంతయును నీవు పూర్తిగా తెలిపిన నిన్నుక్షమించుమని కమిషనరులు ముద్రాయా ఉచితరావుసింగుకు చెప్పిరి. అతడు చెప్పినాది ఇంకను ముగియలేదు. పరారీయైనవారిలో వీరాసింగును బూటా సింగును పట్టుకొనబడిరి.

మంజూలు లెప్టినెంటు గవర్నరుగారి సందర్శనము. హిందూసభా ప్రతినిధి సంఘము.

అంబేద్కర్ జ్యూరు 9:— హిందూ సభా ప్రతినిధి సంఘమువారు లెప్టినెంటు గవర్నరుగారిని దర్శించినయొక్క లెప్టినెంటు గారి ప్రత్యుత్తరము చాల సంతృప్తికరముగ నన్న దనియు నొకరు కంటివాడవడంబడి.

మానసియులగు రాయబహదూరు హర్షందుగారు.

మంజూలు కాసు సభలో పట్టెను భాగమునందలి మ్యూనిసిపాలిటీల ప్రతినిధులు మానసియులు రాయబహదూరు హర్షందుగారికి 10 రు. తేదీని లెప్టినెంటు గవర్నరు గారు దర్శన మొసంగుదురు.

సినిమా

అధికారులకు వచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

సినిమా జూరు 8:— గోపీయూ మధ్యభాగమునందు, ఆస్ట్రీయా జర్మనీ సేనల రమ్యత సేనలు జమ్ములు తూర్పు భాగమున 16 మైళ్ల వరకు నోసీకా ప్రాంతములకు వచ్చినవి. ఇది విబరము కల్గుచున్నట్లు నున్నది. స్త్రీజుల తూర్పుభాగమున 20 మైళ్ల దూరములో నీర్వహణదిక్కి ఆడ్డముగనున్న ఒక వంతెన ముఖమేను తాము స్వాధీనముచేసికొనినట్లు ఆస్ట్రీయా వారు చెప్పుచున్నారు. నోసీయలో ఆస్ట్రీయాభాగమునకు చివరనున్న రమ్యతసేనలు కొలమియా డెలట్యూనులకు మధ్య పర్వతాన్ని 21 వ తేదీని దాటించి. ఆస్ట్రీయాసేనలు యెరిసింది సభ్యులు మరునాటిరాత్రి వెంకట నెట్టిచేసిరి. రెండవపార్వపు చివరనుగూడ జయప్రదముగ ముందుకు ప్రోసికొనిపోయి సానునది దిగుభాగమున ఎడమకట్టదాటి లైక్సుకు ఉత్తర భాగముననున్న తమస్థానము స్థిరపడుచున్నారు. పోలండులో ఉత్తరభాగమున రావ కానదివైపున, వాయువు కుడిప్రక్కకు నీనునుండుటవలన విషవాయువులను ప్రయోగించుచున్నారు. నెమెలు తూర్పుభాగమునకు ౮౦ మైళ్ల ముందుకు పోయినట్లు జర్మనులు చెప్పుకొనుచున్నారు. సువానికాప్రాంతము లందు దక్షిణపు సేనలను ఉత్తరపు సేనలను కలిపినవి.

ఆర్యానుకు ఉత్తరభాగమున పరాసువారు పట్టుకొనన కంధకములను తిరిగి నివట్టుకొనుటకు జర్మనులు, డిట్లమైన ప్రయత్నమును చేయుచున్నారు. జర్మనుల ఫిరంగులు చాల చురుకుగ పనిచేయుచున్నవి. జర్మను ప్రదేశమునందు ముందుకు ప్రోసికొని రాకుండజేయబడినది. పరాసువారు తమస్థానములనున్నటిని నిలుపుకొని జర్మనువారికి అపరిమిత స్వమును కలిగించుచున్నారు.

దక్షిణప్రాంతమున సుహార్నుము ఇటలీవారి ఫిరంగులు, ఆస్ట్రీయావారికై శ్రేష్ఠముగ పనిచేసినవి. ఇటలీవారు ఇసాంజోనదిని, లగ్నోదగ్గర దాటుటకు ప్రయత్నించగా తాము నిరీక్షింపజేయు కలిగింది కనకకు నెట్టిచేసినట్లు ఆస్ట్రీయావారు చెప్పుచున్నారు.

కుక్ వారమునాడు శత్రునిమానముల గొంతు తూర్పు తీరమునను ఈ జర్మభాగమునందును బాబులు చేసినవి. కాని కొద్ది స్వము కలిగినది. తూర్పు తీరమునకు తిరిగివచ్చి కడవిక రాత్రి బాంబులు జేయగా, 5 గురు చనిపోయి, 41 మందికి చెబ్బలుకలిగినవి.

బర్మా

రంగూనులో నొకనిని పట్టుకొనుట

రంగూను జ్యూరు 8:— ఆలిఫూరు అడిమిలో మేడ స్త్రీలుగారి వారంటుప్రకారము 40 యన కిద్దరినన్న యొక ఇంటియందున్న పోలీసు మారుమేగుల బి.బి. వాడెలు అను నతనిని ఇరస్సెక్టరు కాల్గుచుపోతూగారు పట్టుకొనిరి. ఇతడు

ఆలిఫూరులో నొక వివాహితుడుగూ స్త్రీని తేదీసికొని వచ్చెను. ఆస్త్రీయుకు అతడును రంగూనులో అచ్చపుభార్య భర్తలవలె కాపురము చేయుచున్నాడు.

కర్నూలు జూరి వి. యం. యస్. గారి కభివందనములు.

జవరలు హాస్పిటలులో నూపరింబెండెంటుగా నుండిన కర్నూలు సి. సి. బారీ, వి.యం. ఎస్. గారు పరీభుక్త్యువారికిని పరీజలకునుగూడ మెప్పుగలుగునట్లు పనిచేసినందున దొరతనముచే రాయకులు సి. వి. ఇ. లిరుదము నిచ్చిరి. అందులకు రంగూనులోని నలుఅసిస్టెంటు సజ్జనులందఱును మానసభలో వాయన సభివండించుచు నొక తీర్మానమును చేసిరి.

రంగూను శుభ్రులో ఎగురుల దిగుమతులు

గిరుకు మే నెలలో 227084 టన్నుల స్త్రీమరులు రంగూనుకు వచ్చినవి ఈసంవత్సరము మే నెలలో 213,805 టన్నుల స్త్రీమరులు మాత్రమే వచ్చినవి. నదులమీద వచ్చిన పన్నునుబట్టి ఈసంవత్సరము ఎగుమతులు రెండుగరిగి టన్నులును దిగుమతులు ౧౦౨౨౨౨ టన్నులు నుండిన ౧౧౧౨౨ వ సంవత్సరమునకన్న ఎగుమతులలో ౫3,3౧3 టన్నులును దిగుమతులలో ౧౦3౦౯ టన్నులును హెచ్చు. ఈసంవత్సరము మే నెల ఆదాయము ౧౧౧౨౨ వ సంవత్సరము మే నెల కన్న ౬౧౨3 హెచ్చు ౧౧౧౨౨ వ సంవత్సరము ఏప్రిలు మే నెలలో కన్న ఈసంవత్సర మే నెలలో ౨౯,౬3౫ హెచ్చు.

వృత్తాంతములు

వెల్లింగ్డను ప్రభుగారు:— వెల్లింగ్డను ప్రభుగారికి కొంచెమనాకోగ్యముగ నున్నదని బొంబాయి ప్రాసికలుప్రెజిడెంట్ ప్రాసినది.

గాంధర్వ విద్యాలయము:— బొంబాయి ఈ విద్యాలయ భవన నిర్మాణ నిధికి బహిష్కారసంస్థానమునకు ఏలీ కయగు శ్రీమతి బాలాసాహెబు పన్నాప్రతినిధిగారు ౧000 ల నొసంగిరి.

శాసన సభల ఎన్నికలు:— సి. వై. చింతామణి గారు. ఆలహాబాదులో లీడరుప్రతికా సంపాదకులుగానున్న సి. వై. చింతామణిగారుగూడ సంయుక్త పరగణాల శాసన సభలో లోకలు మ్యూనిసిపలు బోర్డుల పక్షమున భర్తలుగా నియోజిత బహగోరిన వారిలో నొక్కరుగానున్నాడని లీడరు ప్రతిక ప్రాసినది.

సర్ హర్షన్ను బటంగుగారికి శ్రీచక్రవర్తిగారు దర్శన మొసంగుట. — మే నెల 7 వ తేదీన బటంగుహామ ముదిరుమన శ్రీబాష్ట చక్రవర్తిగారు సర్ హర్షన్ను బటంగుగారికి దర్శన మొసంగిరి. బర్మా లెప్టినెంటు గవర్నరుగా బట్టరుగారు నియమింపబడిన సందర్భమున హస్తమంబము చేయబడినది.

ధనపుసంది — (మనీషన్)కొరకు క్రిందకురికి మునుకు చుపోవుట— ట్రావెన్కూరునుండి వచ్చు మోటారుబండిలో నొకచెట్టియొక్కను. అతనిశేయిలోనుండి మనీషన్ క్రింద బడెను. దానిలో సామ్యుకొంతయుండెను దానికొర కతడు బండిపోవుచుండగా క్రింద కురితెను. ఆ బండిచక్ర మతనిమీద నుండిపోయినది, అతనివై దగ్గరలకు గొంపోయిరిగాని యచట నతడు మృతిచెందెను.

భారతీయునికి వైని కోర్టులో న్యాయము.

గాము సాహేబు నండిత రామప్రసాదుతివారీగారు ఇదిగోకు వైనిక కోర్టునొద్దకు కాలియం మహ్యగిగా నున్నారు. కొరతనువా కిసనును మిగతా గౌరవము ఇంజనీరుగా నయమి:సి. ఈ మహ్యగియు ఇదిగోకు బాంత్రియుల కన్నకు నియోజితతే. ఇదియే మొదటిసారి.

ఒక పడుచు స్త్రీ మోరమరంగము. — 15 సం

వత్సరముల ప్రాయముగల యొకపడుచు కనము బడ్డిబడ్డిగా ఆరియాపరా చెరువులో మే నెల 31-వ తేదీ సోమవారమునాడు మేలునుండెను. ఈ మొయకహిందూస్త్రీ. ఆకనము నగగొట్ట బడి యుండెను. గతనెలమున హియంకాల మీమె యూరి వెల్లి నొంటిగా పోవుచుండగా చూచితిమని కొందరుచెప్పిరి. ఎంతో ఆమెను చంపి నగలభూరించిరి. అనుమానుకలిగి పోలీసువారు కొంతమందిని పట్టుకొనిరి.

గుర్రపుసైనును కొట్టుట — కలకత్తాలో ప్రెస్సె పు కిద్దరినన్న రివ్యంకుడోయూ అనువాదక గుర్రపు సైనును కొట్టింతులకు వారియొడ కేసు చేబడినది. బండివాడిగనుగుంచి మాకును వారికిని తగవులచ్చినట్లు వాడు మమ్మలను పట్టికంతున నేము కొట్టితిమి. వాడొక అడ్డపు తులుపు మీదపడెను. ఆ అడ్డపుపగిలి వారికి గాయములుకలిగినవి అని ముద్రాయాలనిరి. దాక్తరు సర్దిఫి కటాలో గాయము లెటుల తగిలెనో స్పష్టముగ ప్రాయశాసనంతున కేసు వాయిదా వేయబడినది.

చిన్న బిడ్డ ప్రమాదమునుండి తప్పి బ్రతుకుట. — సింహళమున బాల్గోగారి పసిబిడ్డయు భార్యయు మోటారు బండిలో వచ్చుచుండగా బండి వడ్డువరకమునకు రాగా దొర సారి తటాకున క్రింద కురితెనుగాని పసిబిడ్డకు తీరటకు కన కాకము లేకపోయినది. అబిడ్డ వంతెనమీదనుండి 70 అడుగులు క్రిందకుపడినది. వైద్యులు పరీక్షించగా ఒక ఎముక కరిగి మెదకును నొక్కుచున్నందున పక్షవాతము కొంత కలిగినట్లు తేలిచిరి. శస్త్రచికిత్స చేయబడినది. బిడ్డ కాకోగ్యముకలిగినది. బండి నకుపునానికి చాల ప్రమాదకరములగు గాయములు తగిలినవి.

ఒక చిన్న పిల్ల వెర్రిపోరకి: — ఒకడు వక్రక సంబంధమున సంచారముచేయు నుద్యోగిగానుండెను. అతని కొక పుత్రిక చిన్నపిల్ల గలదు. ఆ పిల్ల చిన్న పిల్లలకు వెంచుచుండెను. ఒకనాడూ పిల్ల పిల్లల నొడిగా వెల్లిపోని పిల్ల కిటికీలో కూర్చుండి వెర్రి పోరకిని మాటలాడుచు నీటులనెను. పిల్లపిల్లా! నీ అన్నలను అక్కలను అందరినీ నేనెరుగుదును. నీ తల్లిని నేనెరుగుదును గాని నీ తండ్రిని మాత్ర మెన్నడును చూడలేదు. నీ తండ్రిగూడ సంచారము చేయుచుండు పనియే నీను తలంచెదను. ఈ రీతిగా నీయజ్ఞానపు వాచిక పలికిన పలుకుల నామె తల్లి వెనుక నుండి విని నవ్వెను.

ఇద్దరు దుర్మార్గు లొక బాబుని మోసగించుట:— మి లేం ద్ర పా ల ను కు ర్ర వా ని కి ౧౨ సంవత్సరముల వయసు గలదు. ఇతని కాపురము చందనగరము, ఇతడు కలకత్తానగరపు తన.మేనాను, ఇంట నివసించుచున్నాడు. ఇత డొకనాడు ంద్రగరమునకు వెళ్ళగోరి లైలుబండినెక్కుటకు వడిగా హువురాకు పోవుచుండెను. ఇతడు హారావంతెనకు చేరునకి నతంర్రవాధ దాన దత్తు సతీశచంద్ర హాబు అనువా రినినిచూచిరి. పిదప వాట్యమును చూచెదవాడుని మొదటివా డేతనియొద్దకువచ్చి ఈబాబునడిచెను. నేను లైలుబండికి పోవలెని ఆ బాబుడు నడచిపోవుచుండెను. స్నేహములోనికి వెళ్లునకి రెండవవాడతని వడ్డుకువచ్చి యుద్ధసందర్భమున నేనుతోటలో చాలద్రములు జరుగునని చెప్పెను. ఇంతలో మొదటివాడుగూడ వచ్చెను. వారిద్దరుక బహు చమత్కారముగ కిబురులు చెప్పటవలన నితడు ప్రయాణము ముగిచేసి వాటిలోగూడ లైలుకల ఘాటు నకు పోయి యచట స్త్రీమరునెక్కి చేవుదాట ఈ డెనుతోట దగ్గర దిగెను. మగిరికిని కేవు ఇత డే ఇచ్చెను. వారందరు తోటలోనివెళ్ళెను. తోటలోనికి బంగారపు కలక వెట్టుగారి వెళ్ళగూడెను నీచేలియుంగును వాకిము నేనడివొరచేతికిచ్చెదక. లేచుచు వారు తిసికొందుని మొదటివాడనెను. బాబుడు నమ్మి యంగరయను దోమతెనెను ఆతనిచెప్పెను. ఆనెట్టుకొని చాచుతోటలోనికి సోయ్యాపిచ్చుట రెండవవాడు తక్కినవాచేలికిచ్చెను. అతనిమెదలోన్న బంగారగొలుసును వాడు తిసికొనెను నేనడచు దోరచిచ్చి వచ్చెదని నాడుగూడ పోయెను. తుర్రవాని కనుమాను కలిగి దడిసించునుండిమాడగా వారిద్దరుకు పోపోవు, యండి మద్రవాడుచెను కాని వారుపోపోయిరి. తుర్రవానికర్త రాకపోకలటిక్కెట్టుగలదు గానతడు చంద్రగరమునకు వెళ్ళి తలిదండ్రుల కిసంగతిచెప్పెను. వారికలహామీద కలకత్తానగర మేనానుతో చెప్పెను మేనాను పోలీసువారికి తెలియజేయజేయగా రాజా మోతుకానిస్తేలిని అన్వేషరసించగొట్టు చేయగోరి తుర్రవానిని వెంటచెట్టుకొని చాచుదాబాకురు ద వెళ్ళు చుండగా వా లు ను రెండవ ముద్రాయారిసోల్చి చూపించెను. పాకు కానిస్తేలు వారిని తమి పట్టుకొనెను. వారు తననుండు పోలీసువుయన్న మొదటి ముద్రాయారి చూపెను. పాకు కానిస్తేలుల వానిగూడపట్టుకొనినవి. బంగారపుయుంగరమువాని చేలి నేయున్నది. మేమేరువునును ఆనగలనుకుండుకొట్టిమి. ఉంగరము నా వాటాకు వచ్చి:దని మొదటిముద్రాయ చెప్పెను. ఈకేసు విచారించు బతుగుచున్నది.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

The Machine is Moving.
Mr. Lloyd-George's Optimism.

LONDON, June 8.

The "Daily Mail" quotes Mr. Lloyd George as saying:—At last I believe things are going all right and I feel that the machine is beginning to move.

Aeroplane Successfully Warding off Danger.

A Major-General's Speech.

LONDON, June 8.

Speaking in the City Major-General Sir Francis Lloyd said that people sometimes wondered what our aircraft were doing during the zeppelin raids. His reports showed that they went out in pursuit and were successfully warding off danger from London.

Cotton Export.

LONDON, June 8.

In the House of Commons Lord Robert Cecil said that the Government believed that measures taken to prevent the import of cotton into Germany would be successful. They hoped that the effect of the prohibition of the export of Egyptian cotton would be to prevent it reaching to any country through the neutrals. The Government however were not considering the question of making cotton an absolute contraband. The Government were investigating the cause of the great increase of the export of yarns to neutrals.

Obituary.

LONDON, June 7.

The death is announced of Mr. Cornish, Ex-Proprietor of the "Madras Mail."

H. M. The King's Telegram to a Flight Sub-Lieutenant.

LONDON, June 8.

The Admiralty announces that H. M. the King has telegraphed to Flight Sub-Lieutenant Warneford as follows:—Most hearty congratulations on your splendid achievement. I have much pleasure in conferring on you the Victoria Cross for your gallant act.

Formation of the Ministry of Munitions.

LONDON, June 8.

The House of Commons passed on the third reading of the bill for the establishment of the Ministry of Munitions. Mr. Asquith said that Mr. Lloyd George would be responsible to the House and the country for the necessary supplies for the troops. He was sure that the House wished him well in his great task. (Loud cheers.) Mr. Forster announced that arrangements had been made for the production of high explosive trinitrotoluol thus securing some supply for ourselves and also enough to resist allies.

British Aviators Brilliant Success.

Two out of Thirteen Attackers Destroyed.

LONDON, June 7.

PARIS.—A British aeroplanes was fighting an Aviatik close to the German lines when suddenly it was assailed by twelve German machines. The wings of the aeroplane were riddled, but the Englishmen circling high above the thirteen enemies brought down two with his machine gun and then escaped to Dunkirk.

FRANCE.

Paris Communiqué.

LONDON, June 8.

PARIS.—The Communiqué says north of Arras the enemy multiplied his desperate efforts to recapture the two lines of trenches we took yesterday. He brought up reinforcements in automobiles from a distance of eighty kilometres and made a furious counter-attack which was completely repulsed. Two thousand German dead were left on the ground. We took 250 prisoners and six machine-guns and many other war material beneath our feet. We made several attacks between Soissons and Reims and sprayed burning fumes on the enemy's trenches at Vaux-la-Petite. The fighting north of Arras continues with violence. There was fierce and ceaseless artillery duelling day long. Convergent attacks at the centre of the salient brought us to the central retreat. Several German counter-attacks were repulsed. Our prisoners at Valenciennes numbered four hundred and several hundred German corpses were left on the ground.

Paris Communiqué.

LONDON, June 8.

PARIS.—Important French successes are recorded in this afternoon's communiqué. A violent infantry battle occurred on the Somme plateau. The Germans replied to the French night attack with three counter-attacks but the unbroken front position. We progressed at Sanchez and took after a very violent fighting another group of houses in Ligny. The Germans were repulsed four times at Hebuterne trying to recapture the lost ground. The French made important extension of their gains.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

Russian Communiqué.

LONDON, June 8.

PETROGRAD.—Official statement says that the enemy west of Kolomea ceased persistent attacks and was repulsed with heavy losses. The Austrians left five thousand bodies in the front of one Russian division. We captured seven hundred prisoners in an attack in this region. Small forces of the enemy in the Jouravno region have succeeded in crossing the Dniester.

ITALY.

The Italian Advance.

LONDON, June 8.

A telegram from Rome says:—A regular advance by Italian armies on the whole front, capturing very important positions across the frontier, is announced in today's communiqué. The Austrian resistance was mostly feeble. Two operations are developing. Firstly, the Italians continue hammering the defences at Lavarone on the Folgaria plateau. Secondly, all along the line of Isonzo great forces have come into close touch, and the Italians, supported by powerful artillery have reached this important river. The line in all its parts has for object the making of suitable crossings and installing bridgeheads. The Italians, after three days' fighting, also now seriously threaten Tolmino. The cavalry has brilliantly crossed the lower Isonzo and is entering on the eastern bank. The Italian losses throughout were comparatively small.

GREECE.

The King Improving.
Temperature Low.

LONDON, June 8.

ATHENS.—Last evening's bulletin said that he had been a perceptible improvement in the King's condition. The temperature was 100° Fahrenheit and vomiting had ceased.

GERMANY.

Barrels of Gas Smuggled as Beer.

LONDON, June 8.

Barrels of supposed beer were examined at Bukarest and were found to contain an asphyxiating gas liquid which the Germans were endeavouring to smuggle to Turkey. They were confiscated when discovered.

A Supposed Submarine Base.

LONDON, June 8.

A telegram from Rome says that Admiral von Hipplitz is the owner of a barren property on the coast of Sicily which is suspected to be a base for submarines. The authorities are investigating the matter.

Gas. A New and Potent Weapon.

LONDON, June 8.

A German staff order found on the Bzura battlefield refers to attack by gas as follows:—"By God's dispensation we have received a new and potent weapon in gas with which we have vanquished our enemies."

German Anxiety for Gold.

LONDON, June 8.

An American lately returned from Germany mentions in the "London Observer" a curious illustration of the Government's anxiety to secure gold. A rule now prevails in the Army which accords a man one day's vacation for every twenty marks in gold that he is able to turn into the Government Treasury. Thus the friends of a soldier, by sending him 20 marks in gold, can secure for him a day's vacation. This rule, of course, results in the Government collecting a great deal of gold that would otherwise remain in the hands of the people. For, naturally, the members of a man's family after he has served some months at the front are anxious to see him and make every effort to collect the gold in order to get him furlough for a few days.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

Dangerous Poisonous Gases.
Most Appalling German Brutality.

SIMLA, June 8.

The following has been received in Simla from Etamad:—"The 'Morning Post's' Bangalore correspondent says that poisonous clouds of dense smoke rolled in every along the depression where Russian trenches were. The scenes which followed were appalling. Not only men but every living thing suffered. Hardly a horse, cow or goat door bowl was left alive in the villages. Little children and women were killed in numbers. The gas caused suffocation, agonising pains gasping for breath and sometimes frothing at lips. The use of this gas caused the most anger among Russian soldiers."

War cable to the Viceroy.

SIMLA, Jan 8.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated 7th inst:—

The Galician Fighting.

In Central Galicia Austro-Germans continue to press Russians back and have advanced to the neighbourhood

TELEGRAMS.

of Noscika 16 miles east of Przemyśl on the road to Lenberg. The Austrians also report the capture of the bridge head Zaravns on the Dniester, 20 miles east of Stryj. The Russians in the southeast corner of Galicia have crossed to the right bank of the river Pruth between Kolamea and Delatyn on 4th June and the following night successfully repulsed serious attacks made by large bodies of Austrian reserves. On the other extreme flank also the Russians continue the offensive and crossing to the left flank of the Lower San are consolidating position to the north of Lysaick.

In Poland.

Further north in Poland on Rawka the enemy is taking advantage of the wind blowing in the right direction again employed poisonous gases by setting fire to chemical compositions producing poisonous smoke.

In the Baltic.

In the Baltic provinces the Germans claim to have made progress of 80 miles east of Nemel in the region of Sawanika where the southern and northern forces have joined.

In the Western Theatre.

In the Western front the Germans are making continued violent efforts to regain the ground captured by the French north of Arras and their artillery has been specially active. The German offensive was crushed everywhere and anywhere. The French maintained all positions inflicting heavy losses on the enemy.

The Italian Operations.

The Italian operation continue from the junction of the frontier of Italy, Austria and Switzerland to the Gulf of Isonzo. On the southern Trentino border the Italian artillery is said to have established a definite superiority over the enemy. Austrians claim to have repulsed with heavy losses Italian attempts to cross the Isonzo near Lagrido.

Airships Visit.

Hostile airships visited east and southern coasts of England on Friday night and dropped bombs in various places but little material damage was done and casualties were very few. The East coast was again visited last night. Five were killed and 40 injured.

Sterling Bills on London.
Modification in Existing Arrangements.

SIMLA, June 8.

The following press communiqué has been issued:—In partial modification of the existing arrangement under which sterling bills on London have been hitherto paid 16 days after the date of departure of the mail steamer it has now been decided to describe sterling drafts on London payable after a fixed period as deferred telegraphic transfers following the similar arrangement adopted by the Secretary of State in connection with his own drawings which was announced on 21st February 1915. These deferred transfers which will be sold at the rate at which reverse bills had been hitherto issued viz 1-3 29 32 d. Telegraphic advice to the Secretary of State will issue the day on which payment for transfer is made in India and payment will be made in London 16 days after the issue of the telegram. This convenience like the previous arrangement for payment of bills 16 days after the departure of the mail steamer is only applicable during the continuance of the war conditions. No other change in the existing conditions of procedure is involved. Reverse telegraphic transfers of ordinary type i.e. payable immediately will as hitherto be available at the rate of 1-6 27 32 d. to avoid possibility of error tenders should state clearly and separately what amount is required in the form of immediate telegraphic transfers and how much in the form of deferred telegraphic transfers. Demand for reverse remittance which had been in abeyance for some time recommenced last week, £100,000 of bills being applied for and allotted in the form of deferred telegraphic transfers.

Result of Sale of Sterling Bills.

SIMLA, June 8.

The following press communiqué has been issued:—The following is the result of the sale of Sterling Bills and telegraphic transfers on the Secretary of State for India in London on Wednesday the 2nd June 1915: Total amount of tenders received from Calcutta a 100,000. Deferred telegraphic transfers, Bombay and Madras 111. The above have been accepted in full. Transfers were sold at 1-6 28 32 d the rupee.

Mysore Yuvaraja's Visit.

SIMLA, June 8.

The Yuvaraj of Mysore pays a visit to the Viceroy at Simla next month. Our flight fully accompanies him.

CALCUTTA.

Abnormal Rainfall in Eastern Bengal.

CALCUTTA, June 8.

Reports from various parts Bengal show that though rainfall was light to moderate in some parts of western Bengal in Eastern Bengal much damage was done by heavy storms. In the eastern part of the province owing to floods on low lands agricultural work can be done and has resulted in distress in certain districts round Dacca. The standing crops have also been damaged. Sowing of autumn crops is now practically over and preparation of winter rice crops continues. Seedlings are being prepared in nurseries in some places. Rainfall in Tangal amounted to 14½ inches during the last week.

TELEGRAMS.

BOMBAY.

Tennis Championship of Egypt.

Won by Lieut. Fyze, I. M. S.

BOMBAY, June 8.

Lieut. A. H. Fyze, I. M. S., of the Lady Hardinge Presidency Hospital at Alexandria, who last year won the Western India Tennis Championship, has just won the tennis championship of Egypt. In a letter to his brother, Lieut. Fyze thus describes his success:—"I won only two days back, the championship of Egypt by 6-3, 6-7, 7-5 in the first match which lasted 2 1-2 hours. The finalists were myself and Mr. Zerlandi, who had won the championship of Egypt for quite a number of years and who has been the champion of Italy also. Our match had many ups and downs. I won the first set 6-3, though my opponent led 3-0. In the second set I led 5-2, but unfortunately lost 5-7. In the third my opponent led 4-1, but I managed to equalise. Then my opponent led 5-4, but again I equalised and then I ran away winning 7-5."

BURMA.

News from Rangoon.

Arrest of One Wanted at Alipore.

RANGOON, June 8.

Acting on the warrant issued by the Additional Magistrate, Alipore Inspector Colquhoun of Rangoon, to-day arrested in a house in 40th Street, R. B. Waddell, alias Brown, on a charge of enticing away from her home in Alipore a married woman with whom he was found living here.

Congratulations to Col. Barry I. M. S.

The Sub-Assistant Surgeons of Rangoon, to-day at their monthly meeting, passed a resolution conveying congratulations to Colonel C. C. Barry, I. M. S., on the occasion of his having been honoured with the title of C. I. E. for his services to the State and the public as Superintendent of the General Hospital.

Rangoon Port Shipping.

The net registered tonnage of shipping entering the port in May was 213,605 compared with 227,034 for the corresponding period last year, but the total tonnage of goods dealt with in the same period on the basis of river drafts was 423,311 tons export and 102,227 tons import, being an increase of 53,313 tons export and 10,309 import on figures of 1914. The Revenue for May shows an increase of 31,572 over May 1914, the total increase for April and May being 49,635 over the figures for 1914.

PUNJAB.

Daring Raid on a Village.

Outfits Convicted and Sentenced.

LAHORE, June 8.

Judgment has been delivered recently by Mr. B. H. Doleen, I. C. S., Special Magistrate, Jhang, in a case in which no less than 81 accused were brought to trial, exclusive of 11 absconders. The case was of considerable gravity, some 35 houses having been looted and 7 burnt in the village of Batafi and an adjacent hamlet. The raiders, who numbered about 300, arrived on the night of 2nd March, proceeded to strip every Hindu house of its contents, which were loaded upon camels brought for the purpose and promptly carried them away. Next morning the police arrived and proceeded to search the houses of suspected persons. This resulted in the recovery of no less than seven camel-loads of property, not including one horse, two cows and two calves. All the property recovered was produced in Court and its identification made. Of 73 accused against whom charges were framed 24 were eventually convicted, three were sentenced to seven years rigorous imprisonment, 11 to five years rigorous imprisonment, one to three years rigorous imprisonment and one to 15 stripes.

The Knud Sargana Case.

Eight Accused Sentenced.

LAHORE, June 8.

In the sensational Knud Sargana case at Multan, Rai Rangil Lal, Additional District Magistrate, convicted seven out of eight accused charged and sentenced them each to 5 years rigorous imprisonment including three months solitary confinement. The 8th accused was acquitted.

Interviews with the Punjab Lieut.-Governor

LAHORE, June 9.

A private telegram received from a member of the Hindu Sabha deputation to the Lieut.-Governor says that the deputation considers His Honour's reply very satisfactory.

Hon'ble Rai Bahadur Harchand, representative of municipalities of the western division on the Punjab Council will be given an interview by His Honour on the 10th instant.

UNITED PROVINCES.

Dr. S. C. Banerji's Lamenable Death.

ALLAHABAD, June 8.

The Hon'ble Dr. Satish Chunder Banerji, a distinguished advocate of the High Court of the United Provinces, died of fever at Allahabad yesterday. He was one of the speakers at the recent special provincial Conference and took ill almost immediately after he had spoken. He was a Frenchman and a Roychand scholar, Tagore Law Professor, Fellow of the Allahabad University and a leading public man in the Provinces. The High Court and district courts were closed as a mark of respect. He was only forty years old.

TELEGRAMS.

THE MOSLEM LEAGUE MEETING.

Consideration of Holding Session Postponed.

LUCKNOW, June 8.

At a meeting of the Council of the All-India Moslem League it was resolved that in view of the correspondence on the subject of holding the next session of the All-India Moslem League in Bombay the decision on the question be for the present postponed. Nawab Ali Hasan Khan of Lucknow was elected to the Council of the League.

SOUTH INDIA.

Kolar Gold Fields.

COMMOTION CAUSED BY A PANTHER.

KOLAR GOLD FIELDS, 8th June.—Considerable excitement was caused amongst the villagers on sighting a panther between east Betrasami mine and Road Block, and people were seen running in all direction through fright, during the course of which one man was somewhat severely clawed by the animal. The beast, after wandering about with nonchalance, took his lodging in a pit covered with a dense bush. News was taken to Mr. Arthur R. Jones, Chief Supervisor of the watch establishment, whose reputation as a shikari in south India is well-known. Mr. Jones at once sent his rifle in advance and, after changing for the game, motored to the scene. Delightful screams and yells indicating joy among the populace followed on the advent of the shikari sahib. Mr. Jones with the aid of his orderly and a few others, went beating about, but the brute was so ambushed as to thwart recognition. The beaters were restless, and there was a rustle in the bush, but neither the head, body nor tail was visible. In order to rouse him from his temporary lair, Mr. Jones fired a shot from a distance of 25 yards. With all the ferocity of the kind the beast emerged and made a dash for Mr. Jones. When about ten yards from him Mr. Jones used a second shot, but unfortunately the cartridge jammed. The brute approached and clawed Mr. Jones on his left hand. Mr. Jones dropped his rifle and came down on all fours. Fortunately and providentially in the intensity of its fury, the animal left its assailant and went for his orderly and another who, however, did not receive any very serious injury. The scrimmage that followed was such that the beast turned tail and went into his lair. Again the same difficulty was experienced in locating him, Mr. Jones fired at him again, and he emerged quite frantic. Owing to the surrounding crowd Mr. Jones was at a great disadvantage in giving him his quietus. With all the precautions necessary for the occasion and, with that cool mind which is characteristic of an expert shikari, Mr. Jones sent a few more bullets and brought him down. There was great rejoicing among the populace when the death knell was heard, and a chorus of blessings was showered on Jones Sahib. The beast measured 6 feet 6 inches.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

Meeting of Cardroom Workers at Manchester.

LONDON, June 8.

The meeting of cardroom workers at Manchester at which it was decided to persist in the demand for war bonus has again aggravated the cotton dispute.

Pluck and Daring of Mr. Warneford of the Aerial Fleet.

LONDON, June 8.

Reuter's correspondent of the British Head Quarters says that Mr. Warneford attacked the Zeppelin alone and without assistance. When explosion upset his aeroplane petrol escaped and this compelled Mr. Warneford to land in order to refill his tanks from the reserve supply. This was successfully accomplished.

Aeroplanes Over Flanders.

LONDON, June 8.

AMSTERDAM.—Two aeroplanes were observed on Sunday evening hovering over Flanders. Guns thundered on all sides but the airmen were not perturbed and remained in the air apparently awaiting Zeppelins. One of the airmen sighted a Zeppelin at about half past two in the morning and felled it. Besides 28 of the crew who were killed at least twenty were seriously burned and wounded.

Meeting of the House of Commons.

LONDON, May 8.

At question time in the House of Commons Mr. Asquith announced that compensation had been granted for damage done during air raids. The Government was considering insurance of property against war risks.

The Cruiser "Medjidieh" refloated by the Russians.

ODESSA, June 8.

ODESSA.—The Russians have refloated and docked the Turkish cruiser "Medjidieh."

దేశీయమహాసభా కార్యదర్శిగారియు

దేశీయమహాసభా సంయోగ కార్యదర్శిగారియు వ్యాపతి

సుబ్బారావు పంతులుగారు దక్షిణకన్నడమునకు వెళ్లి న్యాయ నెల 3వ తేదీన కాపాటోలిటను క్లబ్బులో ఉభయ సభిగారి. చాల మందివచ్చిరి. సుబ్బారావు పంతులుగారు తామువచ్చిన కారణమునుగూర్చి యుచ్చరించిరి. "మహాసభ కామిత్యములైన పనులు 1907 వ సంవత్సరమున నిర్వహించబడినవి లాసంఘము లే ర్పరపబడినవి గాని యని నామనూ ప్రముఖ నే యున్నవి. కట్టు బాటులేకుండ నేపనియును జరుగజు. తని గానిమనులలో ప్రారంభము కావలెను. అందుకు గానిసంఘము లేర్పరపబడవలెను. గ్రామసంఘములు తాలూకాసంఘసభ్యులను తాలూకా సంఘములలోజల్లాసంఘసభ్యులను నియోజింపవలెను. క్లుప్తమున్న ఏర్పాటు ప్రకారము దేశీయమహాసభ సభినివయమున నెవరోకొద్దిమంది అంగభాషాసాహిత్యముగ్రామీణ శ్రద్ధవహించుచున్నారగాని దేశీయలంకరను శ్రద్ధవహించుటలేదు. దేశీయలలో నైకమత్యము ప్రబలుట నామ నిర్ణయము. దేశీయచేయగలుగుట నితీధర్మములను సంఘావారము అనుభూయ వాగుగా పాటించుట దేశీయలో వ్యాపారము పరిశ్రమలను వృద్ధిచేసి దేశమును ధనవంతువుగా చేయుటయున్నగు నవియే మహాసభ యొక్క ఆశయములుగా నున్నవి. దేశీయలోని ఏర్పాట్లయినకయిన చెరువుగలిగిన దేశమునకంతటికిని గూడ చేరువు గలిగినదని ప్రజలివ్వదు. తలంపినంతటి యెవారభాగము కలుచున్నది. సంయోక్త రాష్ట్రములకు రాష్ట్రీయ సభ వాసంగజంతులకు చెన్నపురి రాష్ట్రీయవారు గూడ నాగ్రహమును చెందిరి. కాని ఇది చాలా. ఈభావము చాల ఎత్తి వృద్ధి నొందవలెను. జల్లా సంఘములు శ్రద్ధబూని సహకారము చేసినచే గాని యది సాధ్యపడదు. ఈ కార్యము దేశీయగౌరవనీయ జరుపబడవలెను. ఇంగ్లాండులో మొదట జేతగాండ్ర నేర్పరచియే కట్టుబాటు సాగించిరి. ఇంగ్లాండులో నీ సభకు జేతగాండ్రుగూ కార్యదర్శులును లేఖరులును గూడ నున్నారు. హిందూదేశములో గూడ నీ పద్ధతి ఏర్పడవలెను. ఏర్పడినచో సామ్యవసూలుచేయుట కరకుతములను పదిపెట్టుట మున్నగు పనులు సుకరముగ నెరవేరును. ఇంగ్లాండు దేశీయవలె ఏర్పడవలెను. దేశీయమైన సభియామము కలుగజేయవలెను. అందులకు ఆ దేశీయందున్న మహాసభా సంఘమునకు యముతో ద్వందవలెను. పార్లమెంటు ప్రజలు సభలో యనకు ప్రాతినిధ్యము లేదు గాన యము ఆంగ్ల ప్రజ కభిమానులకలిగియుటకు ప్రయత్నింపవలెను. అందులకు ధనసహాయ సుకరమని సుబ్బారావు పంతులుగారు పునవ్యసించిరి. ఏర్పాటు సంఘమేర్పరపబడినది.

లూసిటానియా నౌకనుముందుకు ఈనౌక

ను ముందుకువలన శ్రేష్ఠులగువారు చాలమందిమాడచనిపోయిరి వీరిలో 1 ఏ వాండర్బెల్లుగారను బాల్కన్యము. ఈ యునకోటి శ్వరుడైన ధనము నే ప్రధానముగామామకముగాను గాడు. "రామనుజు"యి పసిబిడ్డలను కాపాడుచు" అని ఇటులు కడపటిసారి నౌకమీద తాను యునిగిరోవులకు ముందు తనసేనకునితో ననెను. ఈయన 1877 వ సంవత్సరమున పుట్టెను. ఏజుకళా కాలంలో విద్యభ్యసించెను. గుట్టుమలయందీయన కధికరుగైవే 2 ప్రాంతముగాడు, మరియొకడు ఈయననాటిక సమాజ కార్యదర్శి. సుప్రసిద్ధుడు సంవత్సరములకు 6 మాసములు అలండనునగరమునబద్ధుననుబావునుండెను 3 సర్వహక్యా నులే గారింకొకడు చిత్రకళియందీయన కసమానప్రజ్ఞగలడు.

ఈయన డబ్లినులో పురకాంక సంఘమువారి చిత్రకళా ప్రదర్శన స్థానమునకు మానరేరీ డైరెక్టురుగా, అయిర్లాండు జాతీయ చిత్రప్రదర్శన స్థానమునకు డైరెక్టురుగా, అయిర్లాండు జాతీయ విశ్వ విద్యాలయ సభ్యుడుగను యుండును. 1907 వ సంవత్సరమున నీయకు వీరద మిశ్రుబుడెను. స్టీమరులో మనిగిపోయిన కొన్ని కుటుంబము గురించి అమెరికాలో సాత్యమిచ్చుకేయన అమెరికాకు వెళ్లిరి. భీమా సంబంధముగ కొన్ని కాలితముల నీయకు చిట్టచు యాలస్యమైనది. లేకున్నచో 10గే గోజులకు ముగ్గురే మొదలు. నీయన అమెరికాకు వెళ్లియుండుడు అట్లు వెళ్లి యుండోలో లూసిటానియా బయలుదేరుటకు ముందుగానే నమలుదేరి సురక్షితముగా ఇంగ్లాండునకు వచ్చియుండుడు.

యుద్ధనిధికివిరాళము. సి.బి.సి.హామోజుగారు

యుద్ధనిధికి రు 25000 ల నొసంగెను. యుద్ధసంఘమున నున్న భారతీయ నైనిటల సౌకర్యములకు సామ్యుద్దేశింపబడినది. రాజప్రతినిధిగారు సంతసముతో స్వీకరించుట.

జూరి

విలేఖకులకు ప్రకటన.

తూ.బా.టి. వెంకట సుబ్రహ్మణ్య శర్మ గారు, వారి శా. ప్రముఖులకు వ్రాసి తెలిసికొనుట. సంపాదకుడు.

ఆంధ్రులలో లేరా?

అయ్యో,

సర్. సి. శంకరశాస్త్రి గారు విద్యావిషయక సభ్యులుగ రాజ్యపరిషత్తులో సభలో నియమింపబడిన తెలియబడిన పురుషులకు ఆసీనుమౌచుట పర్యంతముల మన భరతభండ వాసులెంత యా మహాసాధు నభినందించి యుండిరి. మన దేశ తనమువారు మనరాజధాని వారికిట్టి యున్న శోధోగ్యము లాగుటకు మనమెంతయు గర్వింప వలసినదే. ఇప్పుడు హైకోర్టునందు శంకరు శాస్త్రిగారి న్యాయమూర్తి పదవి భారీ పడి యున్నది. ఎంతచూ కాలమునండి ఆంధ్రకు లీ యుద్యోగములను బడయుచున్నార. అట్టి పదవుల కప్పులు మన యాంధ్రులలో లేరా? శేకయేమి? మనరాజధాని నగరమును చెన్నపురి అరవ దేశముగలుగలేదు. మన యాంధ్రులకు పలుకు బడి లేకుండెను. అరవలు, కులయాలీలు కర్ణాటకులు, వీరిలోని ప్రముఖులతో సభలుచువారు మన యాంధ్రులలో కూడ గలరు. ఆంధ్రులు కూడ స.దరిగోపాలు సమానములే. చెన్నపురిలో శా. వి. యెక్. శర్మగారున్నారు. వారెంతయు నీ పదవికి తగినవారు. ఆయనకత్తి సామర్థ్యంబులందరకు తెలిసినదే. కావున దేశమున వారి మహనీయుని కావడవి నొసంగి యాంధ్రుల కోర్టులో యుద్యోగములకు మార్గము ధూళి చురు గాక!

భీమునివట్టణము జి. వి. రమణయ్య.

II

శ్రీకృష్ణ దేవరాయ విద్యానిలయము, చింతలపాడు. అయ్యో!

నేనొకనాడు నాన్నపాతం లాకొచ్చే, వివాహమున కావ్యనింపబడి, నైది పేర్కొనిన గ్రామమునకుపోవుట తటస్థించెను. అచ్చటనే నున్నది యొక్కదిగమయెనను, శ్రాంత యూరు పోయినదేదే, అందరి విశేషముల గమగొనుట వీరినైనను సహజముగదన, నీకను నాన్నపాతంతో, నానా విషయము. గొప్ప చచ్చింపుచుండగా, ప్రసంగవత్తున, నాయన,నీయూరలోనిక, లైబ్రరీగలదని నుడివెను. గ్రామము జూడ కుగ్రామము, మిక్కిలి చున్నది. అట్టియూరున నెరరి 'లైబ్రరీ'ని స్థాపించిరి. అందేమేమిపుస్తకరాజములన్నవో, మొదలగు సంఖ్యలను తెలిసికొనగోరి, నా 'లైబ్రరీ'ని పీక్షింప సంతోషాత్మకమైతడనై, నేనచ్చటి కేగితిరి. పుస్తక భాండా గారము జూచితిరి. అదియొక సాధారణగృహం దుంచుచు యున్నది. అందు సుమారు దాసువందల తెనుగుగ్రంథముల పీక్షింపునపు డెంతయు నాయుల్లాసము వ్యక్తమైతము. ఆయది, ఆయూరు కరణము గారును, ఆయన బ్రాతయునైన, చింతలపాటి గురునాథం- పర్యవారాజు గారివల్ల స్థాపింప బడినదనియు, దానికి ముఖ్యముగా ముద్రాశ్రీ, అయ్యదేవర కాశేష్వరరావు చతురులగును, సాహిత్యకవితయు, నింక నీయూరునకు సామీప్యమునకును నందిగ్రామమునందును-గా-రాశ్రీ, తాగ్లపాటి సుందర కవరావుగారు, వీరభద్ర రావుగారు మున్నగు ప్రముఖులు, దాని నివృద్ధిజేయుట యందు, ముందంజవేయ, కొంత కాలమువరకు. నీ సయప్రక ముగా సాగించిన వారునుండిరి. అయితే, ఆదిర కాలమువరకు, మిక్కిలి ఉన్నతవిజ్ఞానముండి యీ విద్యాలయము, ఇటీవల చందాబాదలకేకులు. తన సంకాల నిమిట, నాపీవేయుట వలన, దుస్థితికి రావచ్చుదని, తేలికొనుట కంతయుచింతిలి, పల్లెటూరులందు, ప్రాపింపబడిన యట్టివి, సహజముగా నిభి ప్పిద్ధికి వచ్చుట కష్టమని భావించి యూరకుంటిని. కాని 'మొన్నటిదేము, ఆంధ్ర పత్రిక యందు, విదేమధు "పోతన పుస్తక భాండాగారము" గూర్చి యొక ప్రేతు కుడు వ్రాసిన ప్రాతయును, శ్రీ. ఆ. కాశేష్వరరావుగారు "ఆంధ్ర దేశ పుస్తక భాండాగారము లో కల న ప్రయోజనములను గూర్చి వ్రాసిన ప్రాతయును" చది, యొక్క పర్యాయము, దాని చందాబాదలకును, తీతరప్రముఖులకు విద్యాభిమానులకును, దానిని ప్రేమభివృద్ధికి, తీసికొని రాగలందులకును, సాంకేతికీకృతముల యందైనను, అచ్చటి ప్రజలకు, విద్యాభిమానులకు, దేశభక్తి, నికటత్వము, మున్నగు న యములగూర్చిభించి. అట్లా వాంఛకారముననున్న, నిమ్మ

నా తుల ను, భావోదగమునకు, తీసికొని రాగలందులకు విషయపూర్వకముగా, నేజేయు, విషయముల నాలకింతురు గాత యని ప్రార్థించుచున్నాను. విలేఖరి.

వృత్తాంత లేఖలు

భీమునివట్టణ వార్తలు.

(స్వకీయ విలేఖకుడు.)

కాలమానము.

భీమునివట్టణము జూను రి:- ఎ.చులు విలేఖముగా నున్నను గ్రామ మార్గశ్యకంతముగనే యున్నది. కడగాత్తు లప్పటప్పట వీరుచున్నను విశాఖపట్టణం విజయనగరము మొదలగు సమీపగ్రామములయందు నున్నంత కష్టములేదు. ఈ మధ్యకంతము వన్న ములేకుండుటచే వ్యవసాయదారులు బెంగ పెట్టుకొనిరి. కాని మొన్నటిరాత్రి యిప్పటి యవసరమునకు దగినంతవర్ష ము కురియుటచే వారలభయము తగ్గినది.

మృగసింహ.

సాలాఖరు రిపోర్టు కిందటి నెల తే 20 ని మిటింగు లో ప్యాసు చేయబడినది. ఆ విజిటింగునకు గయకలక్తరు వారుకూడ విచ్చేసిరి. గతించిన సంవత్సరమునకంటె ఈసంవత్సరమున చాల విషయం నీ రిపోర్టు అనుకూలముగా నున్న దని యనుకోవలసింది. ము. చక్రా మూర్తిప్రకాశరావు పంతులు. డి. ఏ. డి. పూర్ణిణి తనాశ్వియవారు గారును, జై. కోరి. ఎం. ఏ. పాదిరిదొరగారును ము. పాకలపాటి పునీందరాజు ఆహూన గారును కాన్సిల్లరుగా నియోగింపబడిరి. యుక్తపా వములకు యుక్తపురుషుల శిక్షణ యేర్పరచిన నాయకుగా రిందుల కెంతయు సహ్యపాస్తులు.

మిషన్ సెకండరీ స్కూలు.

వై నూర్లుపంతు వీర విద్యార్థులకు నుపకారవేతన ములు తొలగింపబడినది యిదివరకే తెలుపబడి యుండెను. మునిసిపల్ బడి వై నూర్లుతో చేర్చబడకముందు ఏర్పడిన పరతులను గూర్చి మిషనువారు కాని పురప్రముఖులుగాని విచారించబడుటకు యీ యూరి వీరవిద్యార్థుల దురదృష్టమే మా పురపాలక సంఘమువారు కాని బోర్డువారు కాని ఒక యెలిమెంటరీ హైయరు శ్రేణు నూర్లునైనను స్థాపించుటకు పూనుకొనెదో నీ గ్రామమున విద్య వెనుకబడినదనినదే. చతుర్విధ పురపాక్షములలో విద్యావసరము ఇహపర పరితార్థము కదా?

క్రీస్తుశేషులైన దుర్గా అప్పన్న శ్రేష్ఠిగారు.

మా గ్రామ వాస్తవ్యులను, వైశ్యకులొక్కవులను, వస్త్రధారణ ఆరు దుర్గా అప్పన్న శ్రేష్ఠిగారు గడచిన నెల 28న తేది శుక్రవారము మధ్యాహ్నము మృతి నొందిరి. యె. పుటకు కడు చింతించుచున్నాము. నీగిరగమ్మ మహా దేవి సంతతి రము అందవచ్చును. వీరు కొంతకాలము దీప్తియు అందు కంటె నికి దీప్తిభాషి గానుండిరి. ఈ ప్రాంతములందు ప్రఖ్యాతి గాంచిన వైశ్య కుటుంబములలో వీరిదొకటి. వీరు దైవభక్తులు, భూత దయగలవారు. మరియు శాస్త్రపరిచితి గలవారును విద్యావంతులును అగుటచే వీరి మరణము వీరి కుటుంబానికి లోపమే, వీరి ఆత్మకు కాంతిని గలగ జేయు గాతమని పదమేళ్ళకుని ప్రార్థించుచు వీరి కుటుంబమునకు మానాస భూతిని దేవు పున్నారము.

గ్రంథము లేల చేర్చవలయును? శ్రీ గరిమెళ్ల నారాయణగారు] విలేఖయొక్క నాగరకలనెను మనము కొలకవల నని చూడవచ్చు. దాదేశముయొక్క కట్టడములు మొదలగు చిహ్నములవై పునకును ముద్దిపూలను మరల్చవలయును. కట్ట డములకుండు బుద్ధివశలకు నాంధ్రాపరివర్తమునకై గ్రంథముల యందు మనోవైర్వ్యతిరేక ప్రకృతి సౌందర్య శృంగార శక్తియు, ప్రతిభలించుచుండును. క్రమాంశువిరుద్ధమైన మామవులకు వాగ్ బుద్ధిచే నిర్మంపబడిరాళ్ల కన్నులెరిగియులేదు. వారి మనః కల్పితములైన గ్రంథములన్నంత శాశ్వతములేదు. వారు మర డించిన తరువాత వారివైభవమును తెలియజేయు చిహ్నము లిచ్చిమాత్రమే. అభివృద్ధిని సాగరికతను చెందవలెనను ప్రతి బాలివారును మొట్టమొదట జేయవలసినదని వారి పూర్వుల చక్రమము శ్రాత్తరద్రవమునకు దెచ్చుటయే. పూర్వదృశ్యా భా వము నాగరకతా లక్షణమైయున్నది. మన హిందూదేశమునం దంతకు నొకనననాగరకత ఉత్తేజము నొందుచున్నది. ఇప్పటి కప్పుడే నకంజయన్న గొప్ప కట్టడములను నకంపనీయక మానికలుజేసి నిలబెట్టి పూర్వనాగరకతా ప్రతి బింబములని పొంగుచున్నారు. వారిని దివ్య శ్రేత్రములన నెంచి మునుపటికంటె నెక్కువగా నందరించి సంస్తుతించుచున్నా రు. వ్యాసములు క వి తా గీ త ము ల నే క ము లు, ఓరు గల్లువైభోగమును విజయనగర సామ్రాజ్యపు గొప్పదనమును గీర్తించుచున్నవి. చిహ్నములులేని తిక్కన పోతన నన్నయ భట్టు మొదలగు కవిత్వంబులేట చంచాలుజేసి భవనములు నిర్మించుచున్నారు. మనమక నాగరకదృశ్యమనేత్రమును ముఖ్యశ్రేత్రమున నైన సారస్వతమువై పునకు మనదృష్టులను మరల్చరలెను. హిందీ పులుభూదేవికిఆదిపుత్రునియొకనాగరకత భావదేవత యొక్క ప్రధమకళయనియు మనము నిస్సంశయముగా చెప్పు వచ్చును. గ్రీకులు, పారసీకులు, చూచుచున్నదాని మొదలగు ననేక పరదేశీయులు ఎడతెగక నలినదండయాత్రలలో నెక్క డనో శిల్పిచాతుర్యము సమసిపోయినది. మనకవులకవులకూడ కొంతవర కదృశ్యమైనది. మరకగాఢ్రియు నూహించ శక్యము గా నట్రియు నామహాన్నత నాగరక తేజమున కంతటికి మన కిప్పటికి మిగిలియున్నది, నకంజగా మిగిలిన గ్రంథములలోని భావముమాత్రమే. ఒక్క మన హిందూదేశముననేగాను సమస్తదేశము లందును గాఢముననిరకొని కవిత్వమత్సర్యము. ప్రకృతి శాస్త్రములను వస్తుభావము తర్కముమొదలగుచి బాటియ చాల్యలక్షణములను కవిత్వమునకు భంగకరములనియు నాగ రికతతోబాటు కాలముతోబాటిభావము హెచ్చించుచుండుట చేత కవిత్వము లెక్కుమందుననియు నొకఅంగ్లేయుడు వర్ణించు చున్నాడు. ఆయననాకృత్యునందు మనకు విద్యాసమృద్ధిను లేవన్నను నాగరకత ఆభివృద్ధియై యీ కాలమునందు కూడ కవిచక్రవర్తి అని చేరుగాంచి మన హిందూదేశమునకు వన్నె దెచ్చిన రవీ ద్రునిగంటి కవిని మనము గాంచుచున్నను కవి త్వము పూర్వకవిత్వమునకై సంశయాధుర్యముగాని అంకితంబు నెక్కువ మాధుర్యమునగాని యొకతేజహంజున మనకల్పలకు బూర్వులకవిత్వము లేనకలెడియనై సోనకతెంజులమై భూని వలె నీతివాయకమై దిగిడియును నూతనాదర్శముల సంకుంఠ జేయుచు క్రియతరంజై యెప్పూరునకుటకు కండియు లేదు. మరదేకారణము లేవన్నను ఈకారణమచేతవైసు బూర్వుల గ్రంథములు మనకకత సంపాదనీయములు; పూజనీయములు.

USE KATOL AND NO MOSQUITOES WILL WORRY YOU

మనుష్యులను వరప్రసాదము. దోమలు, పల్లులు, చిరు బుట, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధలయందీ తొలగింపబడుదురు. ప్రపంచప్రసిద్ధినిపొందిన జపాను వారిచే తయారుచేయబడినది

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది కాటోల్ పాడరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిములన్నియు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1-కె ఆ. 0 5-0.

కాటోలు కట్టలు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును వారదోలురు. 240 కెట్టలుల వెట్టె 1-కె ఆ. 12

మీ ఆహారపదార్థములకు చీమలు, కప్పకీళ్లగుండు కలులుచే, దోమలును, పుస్తకేటిలను చిగులుచుండి కానాడును. ప్లేగు, మైథాయిడ్ మలేరియాలోగములు కాకుండు కాటోలు నిమ్మ కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిష మైన మండనేరరు. అన్ని కేమిస్తు ప్రగ్రిస్తు పాపులలో వారకుడు. ఐ. అజన్ని, ఓసాక, జపానీహుచే తయారుచేయబడినది. సోలు పేజెట్టు:- టి. హర అండు కో, వై నాబభూరు రోడ్డు, మదరాసు.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.

అంత ప్రవృత్తి మైకము గలది.

చేతనము వేలకు వేలు విక్రయము.

సీసా 1-3 0-5-0 అణలు మాత్రమే.

శిలవోళ్లు, నాయుపు నొప్పులు, పార్శ్వపు నొప్పులు, కీళ్ల పోట్లు, కడువాలము, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికీ అమృతము వంటిది. సువాసనగలిగియుండును.

చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోకలి నొప్పులను చింతము పోగలవు.

దీనిని విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు.

ఓం నమో భగవతే చాచికొనిన మోక్షము గలదిగా.

అమృతాంజనమునకు సాటి వేరు లేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రేరింగ్స్, బొంబాయి లేక, 6, లెంబుస్ట్రెట్, మదరాసు.

వనోపధి సారాపరిల్లా

ఇది వేదానుబంధములైన శాస్త్రములను మరియు సకల చర్మరోగములను తొలగియును. కీళ్ల పోట్లు, పార్శ్వపు నొప్పులు, కడువాలము, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికీ అమృతము వంటిది. సువాసనగలిగియుండును.

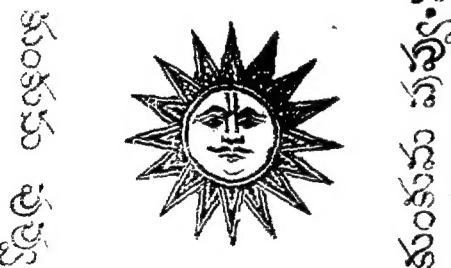
విక సీసానుండును వాడిన లోడనే శరీరములో మెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. సీసా వలదు. 1-4-0.

కుటుంబముందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా తాగుచేసి రోగమును తొలగిస్తుంది. భారతమధువల్లి (తాగుటకు మందు) నాగవల్లి తైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిపి నెలరోజులకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

కుంకుమపువ్వు

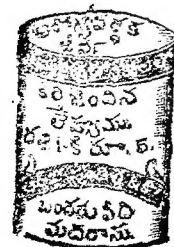
శ్మశ్మమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావర్ష వారమున. కొనువారు సూర్యుని కింద గనుపించును. కరస్పాండ్ల మొదలగు వివిధ రోగాల వ్రాయవలయును:—

ఎన్ నారాయణ ఆండు కంపెనీ, 21, హమ్మంగి, బొంబాయి.

ధరత. దేశ హితము. ప్రజలకు. ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!

అన పుస్తకము కొనుపానికి ధరగాని పోస్టేజిగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:—రాజవైద్య నారాయణ చికిత్సాశాల 20 చివాబజార్, మద్రాసు.

ఆరోగ్యవరకజీవన్.

ఆరో. పి. పండిట్ అండ్ కంపెనీ 6, బందరుబీధి, మద్రాసు.

నెక్-నెక్

కంఠమును తాగుచేసి ఉచ్ఛ్వాసమున నువాసన గలిగించును. శాస్త్రమును హెచ్చించును. దుచిని గలిగించును. స్వరమును గట్టముగాను హెచ్చుస్తాయి గలదిగాను చేయును. చాతకాక్ష, బాధకులకు, మిక్కిలి ఉపయోగము.

తాంబూలముతో దీనికొనిన మిక్కిలి దుచించును. గొంతుకలో చల్లగనుండును. అక్షిర్ణమునకు ఆనచికిని నుంచి మంద. చుట్టకాల్చిన వెంటనే ఉపయోగించి:ట్లయిన ఉచ్ఛ్వాసముల నువాసన గలిగించును.

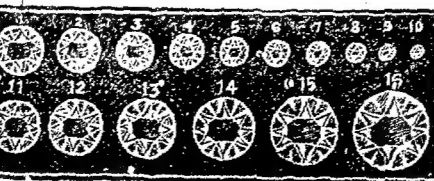
రి ఆణాలు పోస్తుల్లెలు పంపినచో నొక పాకెట్టు మాత్రము పంపబడును. అది ఒహుదినములు రాగలదు. మాదిరి పాకెట్టు అర్థజా పోస్టేజీస్థాంపు యీక్రొందివారికి పంపిన పంపబడును.

ముల్లరు ఫిప్పు 21 నుంకురామ శెట్టిబీధి, మదరాసు.

ఉమ్మిడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

ప్రజలకు వరకులు, మదరాసు ఉమ్మిడి. తిరి విలాసము:—“ఉమ్మిడియా”

ఇంగ్లీషు కనుమరచినట్టి ఇతర మైనట్టిని బర్మానెజలకు తగుమైనట్లు ఇమిటేషన్ కేంపులున్న వైక్రాంతములు వర్మరా కమలములున్న బేడకానులు అణకానులున్న బంగారపు నగలున్న మైరాపుగల నగలున్న కావేసినవారు మా కాటలాగులను తప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు అర్జును పంపునురని ప్రార్థించుచున్నాము.

స్టైన్స్ వైన్ ఆఫ్ కడ్డెవర్ ఎక్స్ ప్రెస్సు

లోహముతో గూడినది. ప్రాచీన యోగ్యము. బహుశలగుకట్టియు జనులకు యథా-బలమునంగలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును గలిగించును. మందుయెందలలో సుమతము తృప్తికరముగ బని చేయగలదు.

విశ్వత్తు, పాండ, కుష్మాధీనులకు బాగా-ర్చుగల చక్కని యావధము.

అన్ని మందుల మాపులలో విక్రయించబడును.

ముతుసంబంధముగ వ్యాధులలో

“యుటెరోనల్”

లేక స్త్రీలయొక్క ప్రాణమిత్రమును ఉపయోగించుదు.

దీనివలన ఋతుసమయమున సరిగ మయలగాకుండుట గాని, ఎక్కువ యగుటగాని అపలే గాకుండుటగాని వాస్తవో చేరియొండుటగాని, చక్కగ నయమగును. స్త్రీలకు సామాన్యముగ బలము నిచ్చుటగాని, గర్భాశయ సుబంధముగ వ్యాధుల నాటక పగుచుటగాని “యుటెరోనల్” ప్రామాఖ్యము గలించుచున్నది.

సీసా 1-3 ర. 2-4-0.

యుటెరోనల్ కెమికల్ కంపెనీ,

నిత్యవశ్యకములు.

ర. ఆ	ర. ఆ
చేతన మద్రాసు	సువాసన శ్మం కెడ్లబుడ్డి 0-4
నశ్మం కేరు 1-3 0-12	డిటో డెజ్ బుడ్డి 2-0
చీకె (తులములు 120) 8-4	తాంబూలముకు సువాసన
వ్యాపారలకు మాత్రం 8-0	పొగాకు డిస్ 1-3 0-4
అపిలే ఆందరికి 1-10	డిటో డెజ్ బుడ్డి 2-8
వి.పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.	కాబలాగు ఉచితము.

యె. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,

తపాలపెట్టె నెం 188 ర, మద్రాసు.

ప్ర.పం.చ.చ.రి.త.

ఇది ఒక రెండు సంవత్సరములు కలదు.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగు భాషలో తెలిస:టను లతో కథావలె వర్ణిత మగును. చందావడ్డతి సంవత్సరమునకు రమారమి 600 పుటలు) 6 సంవత్సరములు, చందా రు. 2-0-0. (పోస్టేజీతో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరము చందా నుండుగ స్వీకరింపబడును.

గలయవారు:—గా. హాస్సన్స్ తమరావు, ఎం. పి. చింతాడిచేట, మదరాసు అని వ్రాయుదు.

హానిలేదు. నిశ్చయము. గుణము కలిగితిరును.

అన్ని విధములగు కష్టవ్యాధులు, మూలకంకలు, కుహరములు, పుండ్లుమున్నగువి యన్నియును 4 వారములలోనే కుడిచివును. వారమురోజులకు సరిపడమందు. కల రు. 5-0-0. రెండ్రోజులకు సరిపడమందు ఉచితముగ పరిశీలనిమిత్రము పంపబడును. వేయవారముల వ్రాయవలెను.

డాక్టరు ఉమాకాంత హజరీ, బ్లడ్ స్పెషలిస్టు, 164/1 మాణిక్యోల్స్ట్రీటు, (బీడన్ స్కేయి) కలకత్తా.
Dr. Umakanta Hazari Blood Specialist
164-1 Manicktola Street, (Beacon Square) CALCUTTA.